

industrija
gumijevih
usnjenih
in kemičnih
izdelkov

Sava Kranj

23. AVGUST 1974

ŠTEVILKA 13-14 — XIV

POLIKEM

Dne 3. julija je bila s podpisom samoupravnega sporazuma ustanovljena SOZD POLIKEM. Za vršilca dolžnosti generalnega direktorja imenovan Janez Beravs; Tine Klemenčič namestnik predsednika delavskega sveta. V SOZD je 7000 delavcev in nad 350 milijard S din bruto produkta. Osnovni cilj: močno, poslovno učinkovito združeno podjetje, ki bo zagotovilo večjo produktivnost, rentabilnost in ekonomičnost poslovanja ter uspešno vključitev v perspektivno izgradnjo kemične industrije...

10 13 4 12 2 1 8 3 10 5 7 11 11

O OSEBNIH DOHODKIH

Dileme ni: Le za več dela bo več jela! Toda cene divjajo, osebni dohodki jih lovijo, vmes pa so družbeni dogovori — o cenah in o osebnih dohodkih. O cenah pravijo: usklajevanje, o dohodkih pravijo: počasneje; sindikati pravijo: življenjski standard ne sme pasti. Ali pa dilema je?

1 3 7 14 9 2 8 6 7 10 4 10 6

- Petindvajset let sem v Savi.
- V zadnjih petih letih se je Sava povečala bolj kot prej v dvajsetih. Jeseni začne proizvodnja umetnega usnja v novih prostorih. Imamo najnovejši tip naprave za pregled avtomobilskih plašcev.

Marija Šmid

Marija Šmid je dobila ob prazniku občine Kranj — 1. avgusta — najvišje občinsko priznanje — nagrado mesta Kranja. »Kot zgledna delavka, mati, žena, komunistka in borka za nove samoupravne odnose« glasi utemeljitev.

Poslovanje I. - VI.

● V prvem polletju le 25 % predvidenega (in potrebnega!) čistega dohodka.

● Naredili smo sicer 6,4 % več kot lani v enakem obdobju, a le 95,8 % od predvidenega.

● Trgovska mreža je prodala 16,9 % vse polletne proizvodnje, izvozili pa smo 13,9 % vse dinarske prodaje.

● Delavcev še vedno primanjkuje in zaradi tega v nekaterih enotah niso izpolnili plana.

● Borovo in Sava imata polovico vse jugoslovanske gumarske proizvodnje.

V prvem polletju letos smo imeli izredne težave. Inflacija po vsem svetu je povzročila podražitve surovin, transportnim uslugam, električni energiji idr.

● Poleg temeljitih akcij, da bi v delovni organizaciji izkoristili sleherno možnost (delovna in tehnološka disciplina, čimboljše izkoriščanje delovnega časa in kapacitet, izdelovanje donosnejših izdelkov...), smo že lani zahtevali znižanje carinskih stopenj za surovine in zvišanje cen našim izdelkom.

● Delno, le delno nam je uspelo.

Nove TOZD

Potapljač? Ne, to je delavec pri pe-
skanju kovinskih posod, valjev...

Sedanje temeljne organizacije združenega dela so prevelike (1000 in še več delavcev), zato strokovne službe pripravljajo predloge za ustanovitev novih TOZD.

- Vzporedno potekajo razgovori in priprave za priključitev nekaterih manjših podjetij Savi.
- Javne razprave o tem že septembra.

Mladi o svojih problemih, hotenjih, željah

Pred nedavnim so bili v Savi ustanovljeni aktivni mladih delavcev. Predsedniki so pripravili informacijo o tem, kaj bodo delali, kakšne programe so pripravili. Predvsem želijo dvoje: aktivnost vseh mladih v aktivih in pa pomoč sindikata ter ZK.

Novo med dopustom

avto

V mnogih podjetjih imajo avtomoto sekcijo. Prireja izobraževalne akcije, tekmovanja, turistična potovanja in izlete... Če ste zato, izpolnite anketni list in če nas bo dovolj, bomo imeli tudi mi sekcijo AMD.

»Sedaj imamo neko tiho spoštovanje do Sutjeske in do vsega, kar se je dogajalo in se še dogaja v njej in okoli nje. Mislim, da mi vsaka bilka, vsak kamen v tej dolini nekaj pomeni, da vsak košček te zemlje skriva v sebi nekaj nepozabnega.«

Rudi Dovrtel o brigadi Sutjeska '74

Le za več dela več jela

V našem samoupravnem sporazumu o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu, poglavje o delitvi OD, imamo določilo iz katerega je razvidno, da je naš osebni dohodek odvisen med drugim tudi od družbeno dogovorjenih sredstev, ki jih, glede na rezultate dela, lahko porabimo za delitev. Vse temeljne organizacije Save so podpisnice samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov gumarske industrije Slovenije. S tem samoupravnim sporazumom smo zavezani, da bomo za zadovoljitev osebnih in skupnih potreb porabili del dohodka, ki je odvisen od doseženih produktivnosti dela in od doseženih poslovnih uspehov. Obenem nas zakon o samoupravnem sporazumevanju in družbenemu dogovarjanju o merilih za razporejanje dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke zavezuje, da moramo pri določanju in uporabi osnov in meril za razporejanje dohodka upoštevati še splošna razmerja v delitvi družbenega proizvoda. Ta razmerja so predvidena v družbenem planu SRS in določena v vsakoletni resoluciji o družbeno-ekonomski politiki in o razvoju SR Slovenije. Ta resolucija predvideva v letu 1974 naslednja izhodišča:

- stopnja rasti bruto osebnih dohodkov za nominalne osebne dohodke naj znaša 90 % dejanske stopnje rasti nominalnega družbenega proizvoda;
- produktivnost dela naj raste hitreje kot realni osebni dohodki;
- rast nominalnih osebnih dohodkov mora spremljati rast življenjskih stroškov;
- tiste organizacije združenega dela, ki dosegajo večje stopnje rasti dohodka in imajo že sedaj osebne dohodke na pogojno nekvalificirane delavce, ki jih družba priznava za izplačilo osebnih dohodkov pa so odvisna od ekonomskih pokazateljev, kot je ostanek dohodka, angažirana poslovna sredstva, skratka, od rezultatov našega dela. Sava je v

prvi polovici leta poslovala pod izjemno težkimi pogoji, zato tudi poslovni rezultati niso takšni kot bi lahko bili. Količinsko smo v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta sicer proizvedli za 6,4 % več izdelkov, pri čemer pa opažamo, da se individualna produktivnost v celoti ni povečala.

Osebnih dohodke, ki jih sedaj prejemamo, bomo torej lahko opranega delavca višje od republiškega poprečja, naj osebne dohodke manj povečujejo, hitreje pa naj večja sredstva za razširjeno reprodukcijo;

— sredstva za osebne dohodke lahko povečajo hitreje kot sredstva za razširitev materialne osnove dela le v primerih, ko zaradi objektivnih pogojev gospodarjenja dohodek raste počasneje, kljub fizični rasti produktivnosti dela,

— organizacije združenega dela naj pri izvajanju politike delitve osebnih dohodkov zagotavljajo socialno in ekonomsko stabilnost delavcev z nizkimi osebnimi dohodki, na drugi strani pa večjo diferenciacijo v osebnih dohodkih na podlagi dela v okviru iste kategorije delovnih mest,

— predpostavka, da se bo v letu 1974 povečala industrijska proizvodnja za 8 % in da bo splošna raven cen in življenjskih stroškov porasla za 15 %, pomeni povečanje bruto dohodka (oz. družbenega proizvoda) za 23 %, povečanje bruto osebnih dohodkov za 21 %, povečanje ostanke bruto dohodka za pogodbene obveznosti, amortizacijo in sklade pa za 30 %.

Zveza sindikatov Slovenije — Center za samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov je predložil podatke, iz katerih je razvidno, da je dvanaest delovnih organizacij v gospodarstvu doseglo izredno visoke stopnje rasti osebnih dohodkov na pogojno nekvalificiranega delavca in da njihova gibanja osebnih dohodkov niso v okviru izhodišč ekonomske politike za leto 1974.

Podatki v naslednji tabeli kažejo, katere skupine s področja gospodarstva so dosegle izredno visoke stopnje rasti in imajo tudi visoke osebne dohodke, n. pr.:

	din/PNK	I—V/74 I—V/73
GOSPODARSTVO	1441	122
1. Pomorski promet	1616	150
2. Industrija nekovin — peskokopi	1539	142
3. Elektroindustrija	1718	136
4. Gozdarstvo	1542	134
5. Elektroproizvodnja	6193	133
6. Gumarska industrija	1541	132
7. Rudniki	1629	128
8. Inex Adria Aviopromet, Ljubljana	1757	128
9. Črna in barvasta metalurgija	1530	126
10. Grafična, grafično predelovalna, časopisna dejavnost in založništvo	1587	126
11. Trgovinska dejavnost	1424	124
12. Gradbeništvo, industrija grad. materiala in sorodne dejavnosti	1517	123

Tudi Sava je torej med tistimi delovnimi organizacijami, katerih gibanja osebnih dohodkov niso popolnoma v skladu z resolucijo družbeno-ekonomskega razvoja RS Slovenije. Podatke, da smo v prvih petih mesecih tega leta povečali poprečni osebni dohodek na pogojno nekvalificiranega delavca za 34 % (glede na isto obdobje lani), za Savo sicer ne drži povsem. Podatki Službe družbenega knjigovodstva namreč ne upoštevajo 10 % rezervirane osebnega dohodka v lanskem letu tako, da je prikazano lanskega

poprečje nižje, kot je dejansko bilo, izkazani indeks povečanja pa višji kot dejanski. Naši podatki kažejo, da smo v prvem polletju letošnjega leta povečali poprečni osebni dohodek glede na isto obdobje lanskega leta za 21,1 %. To pa je ravno toliko, kolikor nam resolucija o družbeno-ekonomskem razvoju še dovoljuje.

Sredstva, ki jih družba priznava za izplačilo osebnih dohodkov pa so odvisna od ekonomskih pokazateljev, kot je ostanek dohodka, angažirana poslovna sredstva, skratka, od rezultatov našega dela. Sava je v

prvi polovici leta poslovala pod izjemno težkimi pogoji, zato tudi poslovni rezultati niso takšni kot bi lahko bili. Količinsko smo v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta sicer proizvedli za 6,4 % več izdelkov, pri čemer pa opažamo, da se individualna produktivnost v celoti ni povečala.

Osebnih dohodke, ki jih sedaj prejemamo, bomo torej lahko opranega delavca višje od republiškega poprečja, naj osebne dohodke manj povečujejo, hitreje pa naj večja sredstva za razširjeno reprodukcijo;

vičili z več dela, z boljšim delom in bolj gospodarnim obnašanjem. V nasprotnem primeru se nam lahko pripeti, da bomo ob koncu poslovnega leta izkazali veliko preokoličitev mase osebnih dohodkov glede na dovoljeno maso po samoupravnem sporazumu in pri tem nosili tudi vse posledice takšne prekoračitve.

Sašo Stojanovič

Tale posnetek sodelavke Ivanke je resda nastal slučajno, toda v eni naslednjih številčk glasila bomo o njej kaj več napisali

Osnovna šola za odrasle

Osnovna šola je temelj vsemu nadaljnjemu izobraževanju, obenem pa pomeni tudi osnovo za razvijanje in opravljanje različnih funkcij posameznika v naši družbi. Brez osnovne šole je težko napredovati pri delu, aktivno sodelovati v samoupravljanju in se uveljaviti v privatnem življenju.

Zato svetujemo mladim Savčanom, ki nimajo končane osemletke, da se vpišejo v osnovno šolo za odrasle. Vpišejo se lahko v 5., 6., 7. ali 8. razred osnovne šole. Šolanje traja 17 tednov za vsak razred, torej lahko v enem šolskem letu predelate snov dveh razredov. Stroške šolanja plača deloma temeljna izobraževalna skupnost, deloma pa naša delovna organizacija. Torej je šolanje v osnovni šoli za odrasle brezplačno.

Zaradi izmenskega dela in drugih okoliščin imate možnost, da se vpišete:

1. V osnovno šolo za odrasle pri

Delavski univerzi Tomo Brejc v Kranju, kjer je pouk 4 ali 5 krat tedensko,

2. V dopisno osnovno šolo pri Dopisni delavski univerzi v Ljubljani, kjer so seminarji enkrat ali dvakrat tedensko (ob sobotah), potrebno pa je veliko osebnega dela doma (učenje iz učbenikov, predelati je treba gradivo za preverjanje znanja, pisati domače naloge in vaje itd.).

Napotke za delo pa dobite pismeno in na seminarjih.

Če se boste odločili za šolanje v osnovni šoli, ker imate morda obveznosti, da dokončate osnovno šolo, ali pa da do sedaj niste imeli možnosti, da bi šolo zaključili, se do 30. avgusta letos oglasite v izobraževalnem centru, kjer boste izpolnili prijavnico za vpis. S seboj prinesite zadnje šolsko spravevalo, tisti pa, ki se boste vpisali v dopisno osnovno šolo, pa tudi sliko.

Izobraževalni center

VPIS V POKLICNO GUMARSKO ŠOLO ZA ZAPOSLENE:

Izobraževalni center bo v šolskem letu 1974/75 organiziral pouk v poklicni gumarski šoli za zaposlene, in sicer za poklica:

1. gumar — izdelovalec tehničnih izdelkov in
2. gumar — izdelovalec pnevmatike.

Šolanje bo trajalo dve šolski leti. Organizacija pouka bo prilagojena izmenskemu delu v naši delovni organizaciji.

V šolo se lahko vpišejo delavci, ki imajo končanih 8 razredov osnovne šole in so vsaj pol leta zaposleni v naši delovni organizaciji ter si želijo pridobiti gumarski poklic.

Kandidati naj do 10. SEPTEMBRA LETOS PREDLOŽIJO IZOBRAŽEVALNEMU CENTRU:

1. prošnjo za vpis v šolo (obrazec lahko dobijo v IC),
2. zadnje šolsko spravevalo,
3. priporočilo vodje OE.

Kandidati dobijo informacije v izobraževalnem centru ali po telefonu št. 298.

IZOBRAŽEVALNI CENTER

Združevanje — lepša prihodnost

Tretji julij 1974 bo v slovenski kemični industriji nedvomno zapisan s posebnim poudarkom. Tega dne je bila po obširnih in temeljnih pripravah ter razpravah ustanovljena delovna skupnost, ki zapo- sluje približno 7000 delavcev, ki bo (že v začetku) imela nad 350 milijard S din bruto produkta.

Podpisu samoupravnega sporazuma sta poleg predstavnikov občine Kranj prisostvovala tudi tov. Marko Bulc, član predsedstva ZKJ in predsednik Gospodarske zbornice SRS Andrej Verbič

Samoupravni sporazum devetih delovnih organizacij, s katerimi združujejo sredstva, kadrovske delo, načrte in hotenja, piše o name- nu združevanja takole:

— ustvariti močno in poslovno učinkovito združeno podjetje, ki bo podpisnicam omogočalo večjo produktivnost, večji dohodek in zagotavljalo socialno varnost delavcev;

Dr. Lev Premru, direktor Združenja kemične industrije Slovenije je pozdravil odločitve delavcev, da se združijo v sestavljeno organizacijo

— skupen razvoj in skupno načrtovanje razvoja podpisnic sporazuma;

— delitev dela za doseganje večjih učinkov združenega dela, zlasti višjo produktivnost dela, nižje proizvodne stroške in racionalnost poslovanja;

— uvajanje novih tehnologij prek lastnega razvoja, prenos tujih tehnologij in drugih oblik industrijskega in poslovnega sodelovanja.

Kako zgleda Sestavljena organizacija

V sestavljeni organizaciji je (sedaj) devet podjetij. Razen tovarne Melamin iz Kočevja, so vsa iz okolice Ljubljane. Sava sama predstavlja polovico SOZD (3500 delavcev).

V združenem podjetju so podpisnice ustanovile skupne strokovne službe za opravljanje vseh zadev, ki izhajajo iz sporazuma in medsebojnih dogovorov za naslednja področja:

- marketing
- finance in računovodstvo
- raziskave in razvoj
- organizacija, informacijski sistemi in računalništvo,
- splošne in kadrovske zadeve

Del skupnih služb bo v Ljubljani, del pa v Kranju (v naši upravni stavbi). Na 1. seji delavskega sveta SOZD Polikem — seja je bila 3. julija, takoj po podpisu samoupravnega sporazuma — so bili imenovani vršilci dolžnosti (v. d.) v skupnih službah:

1. v. d. generalnega direktorja: dipl. inž. kem. Janez Beravs, sedaj glavni direktor Save, Kranj

2. v. d. namestnik generalnega direktorja: tov. Viktor Meglič, sedaj glavni direktor Donit Medvode,

3. v. d. direktorja sektorja za marketing: dipl. inž. Jurij Detiček, sedaj samostojni svetovalec v ZKI Ljubljana

4. v. d. direktorja sektorja za razvoj in raziskave: dipl. inž. kem. Miloš Karničnik, sedaj direktor marketinga v Donit

5. v. d. direktorja sektorja za organizacijo in informacijske sisteme: dipl. oec. Slavko Mihelič, sedaj direktor SIS v Savi Kranj,

6. v. d. direktorja sektorja za kadrovske in splošne zadeve: dipl. oec. Košič Andrej, sedaj pomočnik direktorja kadrovske službe SAVA

7. v. d. direktorja sektorja za finance in računovodstvo: Babnik Rudi, sedaj direktor finančne službe v Savi, Kranj

Strokovno delo na vseh združenih funkcijah bo v združenem podjetju organizirano tudi v strokovnih komisijah, v katerih bodo delali naslednji Savčani:

— komisija za marketing: Perpar Marjan, 1927, dipl. inž. kem. dir. marketinga, ZK

— komisija za raziskave in razvoj: Škofic Ivan, 1934, dipl. inž. vo- dja RTI, ZK

— komisija za finance in računovodstvo: Perčič Vinko, 1944, ekonomist, glavni računov.

— komisija za org. in inform. sisteme Bidovec Marjan, 1947, ekonomist, sam. organiz., ZK

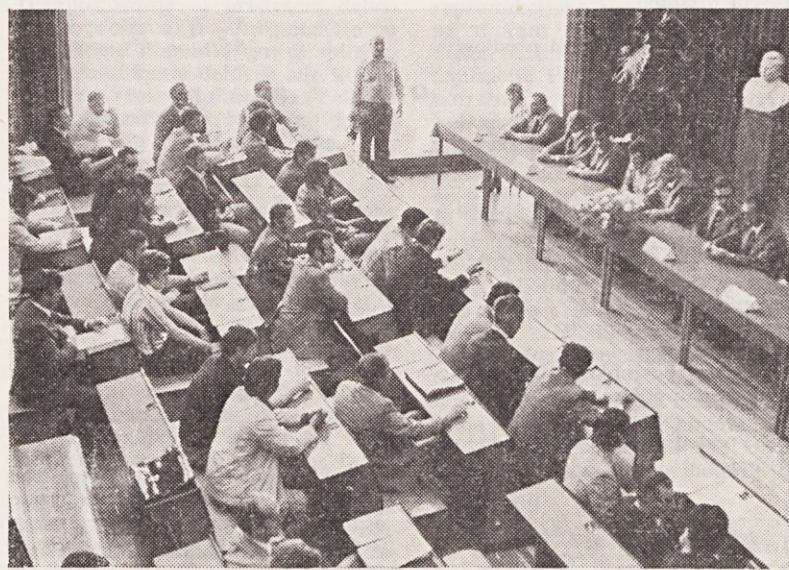
— komisija za kadrov. in splošne zadeve: Bogataj Iva, 1948, dipl. jur. pravnik, ZK

Delavski svet SOZD Polikem je na 1. seji potrdil tale okvirni program dela skupnih služb.

Okvirni program dela samoupravne skupnosti skupnih služb POLIKEM za leto 1974

1. Kadrovska in organizacijska učvrstitev skupnih služb združenega podjetja.

Z neposrednimi stiki je potrebno nadalje vzpostaviti točnejše opredeljene odnose s delovnimi organizacijami — podpisnicami sporazuma ter poslovno skupnostjo Združenja kemične industrije.

S sporazumom je ogromna večina delavcev v delovnih organizacijah združila svoje delo in družbena sredstva

Izdelati je potrebno najnujnejše analize, ki naj omogočijo v prihodnjem letu razviti v okviru skupnih služb združenega podjetja vse tiste s sporazumom predvidene aktivnosti, ki jih posamezne delovne organizacije opravljajo le deloma ali pa jih nimajo oziroma tiste, ki jih je racionalno združiti.

2. Pripraviti je potrebno najprej izhodišča gospodarskega načrta za leto 1975 in v tesnem sodelovanju z gospodarskimi organizacijami, članicami SOZD, izdelati gospodar.

ski načrt združenega podjetja za leto 1975.

Pri tem je potrebno proučiti predvsem narodno gospodarske in tržne pogoje, postaviti metodologijo gospodarskega načrtovanja in začeti postavljati najnujnejši del sistema informacij združenega podjetja. Pričeti je potrebno načrtovati jem trgu, tako glede nabave, kakor stop na domačem, predvsem pa tudi nadalje koordiniran skupni nati tudi prodaje.

3. Potrebno je pričeti delo na srednjoročnih in dolgoročnih koncepcijah razvoja združenega podjetja ob močno izraženi koordinaciji raziskovalnega in razvojnega dela v podjetjih ter vključevanju razvo-

nih načrtov s sodelovanjem poslo- ne skupnosti Združenja kemične indus- trije v zvezni in republiški raz- vojni načrt panoge.

4. Koordiniranje in pomoč vsem združenim delovnim organizacijam na vseh področjih podjetniškega delovanja. Pri tem naj pride tudi do izmenjave izkušenj oziroma kon- kretnih rezultatov med delovnimi organizacijami.

5. Izdelati je potrebno enotni na- črt za izdelavo analiz gospodarje- nja v gospodarskih organizacijah —

Nadaljevanje na 7. strani

Samoupravni sporazum o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela POLIKEM, združeno podjetje kemije, gume in plastike sta za Savo podpisala Janez Beravs in Ilija Dimitrijevič

Iznajditeljska dejavnost v prvem polletju 1974

I. Številčni podatki

Podatki se nanašajo na obdobje od 1. 1. 1974 do 30. 6. 1974. Za primerjavo so prikazani tudi podatki za isto obdobje 1973. leta.

Pregled za celotno delovno organizacijo:

	1974	1973
prijavljeni predlogi	44	20
obravnavani predlogi	70	37
rešeni predlogi	30	20
predlogi v postopku	18	16
zavrženi, stornirani ali preneseni predlogi v drugo TOZD	22	2

Pregled podatkov po posameznih TOZD

TAP		
prijavljeni predlogi	27	11
obravnavani predlogi	37	14
rešeni predlogi	15	6
predlogi v postopku	9	8
zavrženi, stornirani ali preneseni predlogi	13	—

TTI		
prijavljeni predlogi	15	7
obravnavani predlogi	30	18
rešeni predlogi	14	11
predlogi v postopku	8	5
zavrženi ali stornirani predlogi	8	2

OSS		
prijavljeni predlogi	—	2
obravnavani predlogi	1	5
rešeni predlogi	1	3
predlogi v postopku	—	2
zavrženi ali stornirani predlogi	—	2

Predlogi zunanjih sodelavcev

	1974	1973
prijavljeni predlogi	2	—
obravnavani predlogi	2	—
rešeni predlogi	—	—
predlogi v postopku	—	—
zavrženi predlogi	2	—

Pregled podatkov za rešene predloge

		rešeni predlogi	TI	klasifikacija KP	izplačane nagrade
TAP	1974	15	1	14	47.551,00
	1973	6	2	4	58.852,05
TTI	1974	14	2	12	30.485,37
	1973	11	1	10	29.449,51
OSS	1974	1	1	—	3.319,32
	1973	3	—	3	12.500,00
Skupaj	1974	30	4	26	81.355,69
	1973	20	3	17	100.801,56

Opomba: TI — tehnična izboljšava

KP — koristni predlog

Poleg navedenih nagrad so gospodarski odbori na predlog strokovnih komisij odobrili izplačilo po 10. členu pravilnika o iznajditeljski dejavnosti, to je za zavržene predloge, in sicer v višini 1.250,00 din.

Tale panoramski posnetek ima svojo simboliko: našemu razvoju ni konca!

II. Prijavljeni predlogi v prvi polovici 1974

Zap. št.	Avtor	TOZD	Naziv predloga
1.	Bodražič Nikola	zunanj sodelavec	Notranje avtogume »Jugos« Izboljšava pri vulkanizacijskem kotlu v cevarni
2.	Vrankar Frančišek	TTI	Izboljšava notranjega transporta in dvoriščnega reda med vsemi TOZD
3.	Vrankar Frančišek	TTI	Sprememba priprave surovcev za izdelavo potniških avtoventilov
4.	Dolinar Anton	TAP	Izpopolnitev delovnega mesta na ad-justazi cevi in profilov
5.	Bratina Ivan	TTI	Montaža dodatnih valjčkov pri stiskalnicah za popravilo avtoplaščev
6.	Zupanc Alojz	TAP	Prireditve obstoječega obrazovalnega stroja za avtoplašče na pnevmatsko obrezovanje
7.	Močnik Jože	TAP	Istočasno polaganje I + II vložka pri 2 + 0 konfekciji radialnih plaščev
8.	Močnik Jože	TAP	Dopolnitev pri popravilu plaščev
9.	Jagodici Jože	TAP	Izboljšava pri popravilu avtoplaščev
10.	Zupanc Alojz	TAP	Predlog montaže dodatne mize za popravilo avtoplaščev
11.	Stefe Vinko	TAP	Zmanjšanje odpadnega korda pri konfekciji, trganju in previjanju
12.	Petelinšek Ivan	TTI	Izboljšava pri vulkanizaciji gumirane blaga
13.	Vidmar Cveto	TTI	Izboljšava pri popravilu avtoplaščev
14.	Aljančič Jože	zunanj sodelavec	Avtoplašči za led in poledico
15.	Filipovič Josip	TTI	Strojno razrezovanje plošč za čevljarstvo industrijo na K-05
16.	Klemenčič Janez	TTI	Pomožna valjčka za vračanje obreznine na kalandru K-05
17.	Klemenčič Janez	TTI	Nov način izdelave amortizerja za sklopko pri kalandru K-03 iz vulkolana
18.	Klemenčič Janez	TTI	Rezanje rivalit plošč na določeno širino pri vlečenju na 4-valjčnem kalandru — pritožba
19.	Klemenčič Janez	TTI	Sprememba brizganja surovcev za avtozračnice
20.	Blagovič Franc	TAP	Paličasto obešalo za plošče iz predgrete zmesi
21.	Luthar Miklavž	TAP	Izpihovanje buck na Kruppovih prešah
22.	Lončar Ivan	TAP	Enojno dubliranje tesnilne plošče pri TL plaščih
23.	Zupanc Pavel	TAP	Odstranitev nevarnosti pri delu
24.	Troha Franc	TAP	Naprava za spenjanje pričen
25.	Kenda Franc	TAP	Večja varnost pri delu
26.	Zupanc Alojz	TAP	Zaščita stroja za konfekcijo hlačnic
27.	Troha Franc	TAP	Predelava servisorja za robne trakove in sendvič
28.	Skrbiš Peter	TAP	Predelava servisorja za bočnice na konfekcijskem stroju Gazuit za I. stopnjo R-plaščev
29.	Skrbiš Peter	TAP	Previjanje ovojne blaga na obstoječih previjalnih napravah
30.	Skrbiš Peter	TAP	Izboljšava pakiranja žičnih veloplaščev
31.	Rozman Branko	TAP	Varnost pri delu
32.	Burger Marjan	TAP	Skladiščenje protektorjev
33.	Kosec Anton	TAP	Bočno obrezovanje potniških avtoplaščev
34.	Zorko Alojz	TAP	Predelava naprave za dviganje noža na rezalniku korda »radialni Gazuit«
35.	Mravlja Lojze	TAP	Žaga za žaganje avtoplaščev
36.	Zlogar Miro	TAP	Sprememba vult. ciklusa pri stiskalnicah na vulkaniz. diagonal. potniških avtoplaščev
37.	Pevc Lado	TAP	Izdelava pripomočka za varen prevoz pladnjev
38.	Dolinar Anton	TAP	Izdelava boljših šob za zrak pri snemanju in natikanju duš na jeklena jedra v brizgalni
39.	Vrankar Frančišek	TTI	Topo spajanje grelnih duš
40.	Vrankar Frančišek	TTI	Predlog za popravilo avtoplaščev z gumenim kitom Pangit 70 A + B in raztopino Pangit Liquid
41.	Jovanovič Milorad	TAP	Vodila pri vulkanizaciji termoforjev
42.	Požar Mirko	OSS	Motorna vleka vulkanizacijskega voza v kotel in iz kotla
43.	Babnik Jože	TTI	Izdelava razpenjalnega valja in uporaba drugačnih tulcev
44.	Slapar Stane	TTI	Nadja Markun
45.	Vrankar Frančišek	TTI	
46.	Urh Tone	TTI	

Poslovno poročilo za obdobje januar-junij 1974

V prvih šestih mesecih letošnjega leta je naša delovna organizacija poslovala pod izredno neugodnimi gospodarskimi pogoji. Po energetski krizi v oktobru lani so se razmaknili inflacijska gibanja tudi v visoko razvitih industrijskih deželah. To je povzročilo skokovito naraščanje svetovnih cen tudi tistim surovinam, ki jih v največjih količinah rabimo v gumarski industriji oziroma za proizvodnjo umetnega usnja.

Vzporedno s podražitvijo osnovnih surovin — delno že ob koncu leta 1973 ter surovin za proizvodnjo energije (premog, mazut) — pa so se podražile tudi — predvsem — transportne usluge, električna energija, material za vzdrževanje itd. To je znatno vplivalo na poslovni rezultat oziroma je zmanjšalo reprodukcijsko sposobnost posameznih temeljnih organizacij in delovne organizacije kot celote.

Že ob koncu preteklega leta, ko so številne obremenitve občutno zmanjšale akumulacijo, smo začeli akcije usklajevanja prodajnih cen gotovih izdelkov in tudi maksimalnega izkoriščanja obstoječih kapacitet. Narejen je bil izbor izdelkov, ki v danih razmerah zagotavljajo optimalno doseganje akumulacije. Toda akcijski programi izkoriščanja notranjih rezerv še zdaleč ne morejo pokrivati tako velikih podražitev.

Na področju usklajevanja cen pa kljub vsem naporom v tem obdobju nismo dosegli nikakršnega povečanja cen za pnevmatiko in umetno usnje. Tudi to se seveda v veliki meri odraža v poslovnem uspehu. Ob koncu meseca marca so bile popravljene cene nekaterih skupin gumijevih tehničnih izdelkov, kar predstavlja približno četrtino proiz-

vodnje delovne organizacije. Za izdelke pnevmatike pa so bile odobrene višje cene šele dne 24. julija na redni seji Zveznega izvršnega sveta, in sicer za 27,5 %. To povečanje cen bo vplivalo na rezultate poslovanja v naslednjem obračunskem obdobju.

Neugodni pogoji gospodarjenja pa so zelo vplivali na poslabšanje plačilne sposobnosti oziroma na likvidnost podjetja. Vedno dražji nakupi surovin in ostalih materialov zahtevajo večje angažiranje denarnih sredstev, kajti tudi pogoji nakupa surovin so se zaostriili: dobavitelji prodajajo nekatere vrste blaga le ob takojšnjem plačilu. Kupci naših izdelkov zamuja s plačili, kar povzroča neprestano naraščanje terjatev in s tem tudi povečanje obsega obratnih sredstev.

Poleg vsega omenjenega pa je na poslovne rezultate vplivalo tudi pomanjkanje delavcev. V Kranju je že nekaj časa pomanjkanje delavcev. V TOZD tovarni avtopnevmatike prav zaradi pomanjkanja delavcev — predvsem v obračunski enoti konfekcija avtoplaščev — ni uspelo v celoti izpolniti predvidenega plana proizvodnje.

Proizvodnja

V vsej delovni organizaciji smo v prvem polletju naredili 16.851 ton izdelkov. To je v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta 6,4 % več. Količinski obseg proizvodnje pa smo dosegli z 95,8 % polletnega plana.

Podrobnejši pregled in struktura dosežene proizvodnje po posameznih temeljnih organizacijah sta naslednja:

	TOZD TAP	TOZD TTI	Skupaj
ton	9.853,9	6.997,3	16.851,2
Indeks na plan	94,2	88,2	95,8
Indeks I. pol. 74/73	111,2	100,4	106,4

Kljub temu, da je v TAP dejanski obseg proizvodnje v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta večji za 11,2 % je plan dosežen le z indeksom 94,2 %. Vzrok je zakasnitev dobave KRUPP stiskalnic ter že uvodoma omenjeno pomanjkanje delavcev. V TOZD tovarna tehničnih izdelkov so posamezne obračunske enote različno dosegale oziroma odstopale od predvidenega obsega proizvodnje. V celoti je ta TOZD ostala na nivoju preteklega leta, medtem ko v letošnjem letu zaostaja za 1,8 %. Vzroki so deloma v pomanjkanju delavcev, predvsem zaradi boleznin, deloma pa zaradi problemov

v tehnologiji novih izdelkov oziroma jim je primanjkovalo nekaterih vrst osnovnih materialov.

Prodaja

V I. polletju 1974 smo v delovni organizaciji — kot celoti — prodali za 464,2 mio din izdelkov, pri čemer znaša bruto realizacija 560,2 mio din in rabiti 95,9 mio din. Dosežena stopnja rabata znaša pri tem 17,1 % in je od planirane nižja za 2,2 %. Tako prihranek pri rabatih znaša 12,2 mio din. Po posameznih prodajnih poteh in po posameznih temeljnih organizacijah so bili pri prodaji doseženi naslednji rezultati:

	TOZD TAP		TOZD TTI		SKUPAJ		Indeks na plan
	mio din	indeks na plan	mio din	indeks na plan	mio din	struk-tura	
Domača prodaja	137,4	114,1	179,4	113,6	315,8	68,2	113,8
POS	46,7	108,1	31,6	163,8	78,3	16,9	125,3
Izvoz	41,2	151,8	23,1	75,7	64,3	13,9	111,5
Lastna poraba	1,5	—	3,4	591,5	4,9	1,0	861,2
Skupaj	226,8	118,9	237,5	114,0	464,3	100,0	116,3

Največ izdelkov smo v I. polletju prodali prvi opremi in trgovskim podjetjem, in sicer 68,2 %. Naša trgovska mreža je prodala 16,9 % izdelkov, medtem ko izvoz predstavlja 13,9 % celokupne dinarske vrednosti prodaje. Izvoz po dolarski vrednosti znaša v I. polletju 3.843.291 \$ in je v primerjavi s I. polletjem 1973 večji za 98 %.

Od celokupne dolarske vrednosti

izvoza je TAP prodala za 2.436.186 dolarjev in TTI za 1.407.105 dolarjev.

Zaposleni

V Savi se je v I. polletju zaposlilo 300, odšlo pa 188 delavcev. Dne 30. junija 1974 nas je bilo v Savi 3380 delavcev. Gibanje zaposlenih v delovni organizaciji in posameznih temeljnih organizacijah je bilo takole:

	Stanje 1. 1. 74	Stanje 30. 6. 74	indeks povečanja
TAP	770	853	110,8
TAP	1500	1500	100,0
VET	297	313	105,4
POS	109	118	108,3
OSS	592	596	100,7
delovna organ.	3268	3380	103,4

Zaposlovanje — predvsem delavcev v proizvodnji — ni potekalo po predvideni dinamiki zaradi splošnega pomanjkanja delovne sile in razmeroma visoke fluktuacije. V delovni organizaciji je še vedno precej samovoljnih prekinitev dela, kar povzroča precejšnje težave pri pravočasni nadomestitvi.

Če sklenemo vse gornje dejavnike in jih primerjamo s tistimi, v enakem obdobju preteklega leta, ugotovimo, da so razmere veliko slabše. Celotni dohodek je sicer porastel, a le kot posledica večjega obsega prodaje in nekoliko višjih cen (podražitev pnevmatike v novembru 1973). Prav tako je dohodek večji za 14,2 %, toda povečale so se obveznosti iz dohodka in so mnogo večje kot preteklo leto (pogodbene in zakonske obveznosti, masa osebnih dohodkov kot posledica povečanja števila zaposlenih oziroma povečanja osebnih dohodkov). Ostanek dohodka za delovno organizacijo kot celoto je daleč izpod meje, ki zagotavlja delovni organizaciji normalno

reprodukcijsko sposobnost. Pri tem pa moram opozoriti na relativno dober poslovni rezultat temeljne organizacije POS, kar pomeni, da je potrebno v naslednjih obdobjih še bolj usmerjati prodajo preko lastne trgovske mreže.

V tem času, ko objavljamo podatke o poslovanju delovne organizacije za razdobje januar—junij 1974, imamo končno odobreno povečanje cen izdelkom pnevmatike (od 6. avgusta t.l. dalje). V kolikor do konca leta ne bo prišlo do ponovnih obremenitev, pričakujemo, da bomo ob maksimalnem angažiranju vseh notranjih dejavnikov ob zaključku leta 1974 dosegli boljše rezultate oziroma vsaj minimalno akumulacijo, ki nam je nujno potrebna za odpravljanje obveznosti v prihodnjih obdobjih.

Primerjava s panogo

V I. polletju 1974 so posamezna podjetja v gumarski panogi dosegla naslednji obseg proizvodnje:

	Proizvodnja v tonah januar-junij		indeks 1974	
	1974	%	1973	%
Borovo	14.226	25	13.423	25
Sava	14.634	26	13.744	25
Rekord	5.071	9	5.977	11
Tigar	9.369	17	9.966	18
M. Zakič	2.378	4	1.862	5
Vulkan	1.244	2	811	2
RIS	2.772	5	2.824	3
Balkan	1.528	3	1.125	2
IGP Drumitor	922	1	867	2
ostali proizvajalci				
GTI	4.260	8	3.977	7
Skupaj	56.404	100	54.576	100

V I. polletju 1974 so podjetja v panogi naredila 56.404 ton izdelkov, kar je 3,3 % več kot v preteklem letu. V letošnjem letu Sava povečuje delež proizvodnje v okviru panoge s 25 na 26 % in je po tem pokazatelju prva med podjetji v panogi. Kot je razvidno iz gornjega pregleda, nekatera podjetja v letošnjem I. polletju precej povečujejo količinski obseg proizvodnje napram I. polletju 1973 (Vulkan, Balkan, M. Zakič, Sava, Borovo itd.), medtem ko posamezna podjetja obseg proizvodnje celo zmanjšujejo (Rekord, Tigar, Ris).

Podjetja gumarske panoge so v I. polletju 1974 proizvedla največ izdelkov pnevmatike in sicer 33.961 ton (vključno velo), kar predstavlja 60,2 % celokupne proizvodnje gumenih izdelkov in 22.443 ton gumenotehničnih izdelkov, kar je 39,8 %. Sava pa je naredila 11.071 ton oz. 75,7 % izdelkov pnevmatike (avto in velopnevmatike) in 3.563 ton gumenotehničnih izdelkov, kar predstavlja 24,3 % v strukturi proizvodnje gumenih izdelkov.

Vinko Perčič

Bil sem v brigadi Sutjeska '74

Cisto po naključju sem zvedel, da mora naša mladinska organizacija v mesecu juniju poslati pet mladincev na prostovoljno delovno akcijo »Sutjeska '74«. Šli naj bi v sklopu mladinske delovne brigade Mladi gumar, ki je bila formirana preteklo leto. To brigado sestavljajo mladinci in mladinke desetih največjih gumarskih podjetij iz naše domovine. Ker do sedaj še nisem bil v brigadi, sem se hitro odločil in se prijavil. Na mojo srečo ne prepozno. In tako smo se znašli Žika, Franjo, Bosa, Miro in jaz pozno zvečer v vlaku proti Beogradu, kjer je bil zbor vseh brigadirjev naše brigade.

Tja smo prišli naslednji dan okoli dvanajste ure — izmučeni in neprespani od dolge vožnje. Sprejel nas je predsednik koordinacijskega odbora in nas seznanil z ostalimi. Kratki prijateljski stiski rok in že smo sedeli za mizo in se nacejali s sokom. Ker smo bili eni kot drugi radovedni in nas je zanimalo vse mogoče, nismo imeli posebnih težav s spoznavanjem. Že v pol ure smo klepetali vsi vprek, kot da se poznamo že dolgo časa.

Sledili so še zadnji napotki članov koordinacijskega odbora in že smo sedeli v avtobusu na poti za Tjentište in naš končni cilj. Tja smo prišli po še eni neprespani noči v zgodnjih jutranjih urah. Dobili smo svoje prostore v eni izmed barak v našem naselju. Po kratkem predahu smo, kot se spodobi, začeli urejati naš novi dom z okolico. Dobili smo tudi delovne obleke (brigadirke) in čevlje. Smola je bila le v tem, da so bili čevlji št. 45 največji, kar so jih imeli, še vedno premajhni za mojo nogo. Tako sem

Mladinska delovna brigada MLADI GUMAR '74

moral ostati še naprej v svojih.

Popoldan smo imeli prvi brigadni sestanek. Na njem so nam povedali, da bomo vstajali ob pol štirih zjutraj, da bomo imeli jutranjo telovadbo in da bomo delali šest ur, da bo zbor brigade zjutraj, opoldan in zvečer in ne vem kaj še. Res smo prve dni imeli urnik tako naprpan, da so posamezniki že obupavali, toda tudi to smo prestali brez večjih posledic. Dobili smo le nekaj žuljev od lopate in krampa.

V popoldanskem času smo imeli skoraj vedno prosto, tako da je vsak počel, kar mu je najbolj ugaljalo. Imeli smo na razpolago lepo urejen športni center z letnim bazenom. Poleg tega pa smo imeli možnost obiskovati vrsto kvalitetnih tečajev. Med njimi je bil najbolj obiskan foto, filmski in judo tečaj. Imeli smo tudi politično šolo in šolo samoupravljalcev.

Vsak večer je bila na programu kulturna prireditelja, za zaključek pa še ples ob tabornem ognju. Večerne programe so sestavljale brigade izmenoma, pogosto pa se je zgodilo, da so nas obiskali gostje s svojimi folklornimi skupinami. Ob takem programu so nam dnevi hitro minevali, tako da še opazili nismo, kdaj smo se približali zaključni prireditvi.

Ob zaključni prireditvi smo se poslednjič zbrali na zbornem mestu, vseh osem brigad. Najprej nas je pozdravil narodni heroj Vlado Segrt in nam čestital k uspehu. Po-

tem je sledilo poročilo o opravljenem delu po brigadah. Zasedli smo sedmo mesto v končni uvrstitvi, kar ni ravno lep uspeh, čeprav smo delali in se trudili; pa kaj, ko so se drugi še bolj. Dobili smo tudi nekaj lepih priznanj. Brigada je bila trikrat udarna, vsa ostala priznanja pa so dobili posamezniki.

Ob koncu poročila smo se še pobratili z vsemi brigadami. Prižgali so še zadnji taborni ogenj in še zadnjikrat smo zaplesali Kozaračko kolo, se razveselili in pokramljali in že je bila ura pozno v noč. Nekateri so dočakali jutro brez spanja, drugi pa smo kaki dve urici le uspeli zadremati.

Zjutraj smo pospravili svoje stvari in se pripravili za odhod. Tega jutra verjetno ne bom nikoli pozabil. Toliko novih obrazov sem spoznal v tem kratkem obdobju in tako lepo nam je bilo. Sedaj pa smo se morali posloviti. In kdo ve, če se bomo še kdaj srečali. Ostali bodo le nepozabni spomini na prijetne trenutke, ki smo jih preživeli skupaj v tem kratkem obdobju. In toliko jih je bilo. Slovo je bilo kratko in tiho. Preneketari ni mogel skriti solz na očeh.

Ko sem prihajal na Sutjesko, za mene ni pomenila nič več kot vsak drug kraj, ki sem ga prvič obiskal. Zgodovino Sutjeske sem poznal le iz šolskih klopi. Toda po enem mesecu dela, spoznavanju njene zgodovine in ljudi, ki živijo zanjo, sem tudi postal del nje.

Sedaj imam neko tiho spoštovanje do Sutjeske in do vsega, kar se je dogajalo in se še dogaja v njej in okoli nje. Mislim, da mi vsaka bilka, vsak kamen v tej dolini nekaj pomeni, da vsak košček te zemlje skriva v sebi nekaj nepozabnega.

Težko je to napisati, treba je doživeti. Zato mislim, da bi vsak mladenič ali mladenka morala vsaj enkrat doživeti življenje brigadirja, pa četudi le za nekaj dni.

Žal pa je bilo v brigadi tudi nekaj nepravilnosti s strani posameznikov v vodstvu. Organizator brigade Koordinacijski odbor bo moral v bodoče dobro razmisliti, koga pošlje v vodstvo, saj ni majhna odgovornost uspešno zastopati mladino cele gumarske industrije. Predlagam, da se o letošnjih spodrslijah temeljito pomenite in ustrezno ukrepate. V nasprotnem primeru se mi postavlja vprašanje, če s tako brigado lahko opravimo svoj nastop na zveznih akcijah.

Konkretno o problemih ne bi pisal, saj so predstavniki Koordinacijskega odbora dodobra seznanjeni z delom in vsemi nepravilnostmi v brigadi. Na svoji prvi naslednji seji bodo zavzeli stališče, proti posameznikom pa ustrezno ukrepali.

Prekršek in kazen

Kar precejšnja skupina nas je. Z vseh koncev smo zbrani, vsak izmed nas je osebnost zase. Tu smo, da delamo, da izražamo vsak svoje sposobnosti, jih uveljavljamo pri delu in prispevamo svoj delež delovni skupnosti. Seveda pri vsem tem velja tudi določen red, ki se mu moremo podrediti. Zgodi se, da tega reda kdo le ne spoštuje ali pa hoče vsiljevati svoje, po lastnih merilih ukrojene norme. Zgodi pa se tudi, da nehote, zaradi spleta okoliščin narediš napako, prekršek. Tedaj je treba na zagovor ali na odbor za oceno kršitev delovnih dolžnosti. Toda za skoro vsakogar, ki je poslan na ta odbor, pomeni ta zbor ljudi disciplinsko komisijo. Tako sem prišel pred ta zbor skupaj s svojim porotnikom, a z druge strani me gledajo, presojajo, ocenjujejo člani disciplinske komisije. Vprašanja, citati določil samoupravnih aktov. Ne vem, kaj naj rečem. Ne bom trdil, da sem bil tiho, povedal sem svoj zagovor, pa tudi porotnik enote, od koder sem, in želi najbolj objektivno rešiti spor. Toda nerodno mi je že, ko pa na ves ta moj zagovor vedno znova prepisi, zakoni. Poslušam in občutek imam, da je že vse odločeno, da so že tudi zame formulirani slični stavki kot za nešteto drugih. Priznam, brez krivde res ne bi prišel sem. Toda ali ima prav le »sodišče«? Upoštevati bi morali vsaj nekaj mojih besed, dejstev, okoliščin, ki večših človeka pripeljejo do prekrška. Rad bi vedel, da bi me vsaj skušali razumeti.

Odšel sem nazaj na delovno mesto nezadovoljen. Zgodilo se je, češar sem se vnaprej bal: ocenili so me pavšalno, ne oziraje se ali je to moj prvi prekršek. Toda, bojim se, da bom še prišel na komisijo. Verjemite, ni prijetno stopiti pred oder kot obtoženec. Našel bi rad sobesednika, s katerim bi se pogovoril, ki bi mu zaupal, on pa bi mi tovariško svetoval, kako naj delam, se obnašam, se zanimal zame tudi kdaj drugič. In, ljubši bi mi bil tak razgovor kot razgovor v sobi disciplinske komisije od ljudi, ki me niti ne poznajo in si kot vsi prav radi ustvarijo mnenje o obtožencu že na podlagi nekaj stavkov na prijavni poli.

—mg

Utrinek iz brigadirskega življenja

Združevanje ...

Nadaljevanje s 3. strani

članicah s primerjalnimi analizami za združeno podjetje ter pričeti pripravljati osnove za dogovore o kreditiranju in sličnih poslih.

6. Pripraviti je treba vse potrebne osnove za čim širše in vsklajeno izobraževanje delavcev. Pri tem je mišljena izdelava ozkih in širokih profilov za poklice delavcev, učne načrte in predmetnike ter plan izobraževanja, ki naj bi pričel delovati že v naslednjem šolskem letu.

7. Vskladiti in organizirati je potrebno poglobljeno samoupravljanje na področju odnosov v TOZD, med TOZD in njihovimi asociacijami v združenem delu.

Samoupravljanje

Za doseganje skupnih ciljev po samoupravnem sporazumu so v združenem podjetju izvoljeni skupni samoupravni organi, njihovi kolegijski izvršilni organi, individu-

Število delegatov temeljne organizacije združenega dela ali delovne skupnosti v delavskem svetu združenega podjetja je odvisno od števila v njih zaposlenih delavcev po naslednjih merilih:

Število delavcev v temeljni organizaciji ali delovni skupnosti:	Število delegatov za delavski svet:
---	-------------------------------------

do 300 delavcev	2
od 300 do 600 delavcev	3
nad 600 delavcev	4

Delavski svet združenega podjetja Polikem sestavlja 54 članov, iz Save naslednji delavci:

TOZD tovarna avtopnevmatike:
— Kotnik Jože, 1949, NK delavec, konf. avtoplaščev, ZM
— Kosmač Ljubo, 1949, gum. tehnik, delovodja, ZM, ZK
— Cufar Viktor, 1932, PK gum. del. vulkanizer
— Kuharič Tine, 1946, poklic. šola, izmenski delovodja, ZM, ZK
TOZD tovarna tehničnih izdelkov:

alni poslovodni organ in organi samoupravne delavske kontrole. Vsem tem delavci zaupajo določene funkcije upravljanja in izvršilne funkcije, da združeno podjetje lahko uresničuje svoje cilje.

Skupni samoupravni organ združenega podjetja je delavski svet. Delavski svet združenega podjetja sestavljajo delegati temeljnih organizacij združenega dela iz sestave podpisnic sporazuma in delegati samoupravne delovne skupnosti združenega podjetja.

— Pilgram Janez, 1940, dipl. ing. kem., vodja KK
— Markuta Franc, 1931, NK delavec, konfekc. cevi

— Krašovec Martin, 1937, KV kovač, vodja izmene

— Drakser Aleš, 1948, poklicna šola, vodja izmene, ZM, ZK
TOZD VET:

— Čeferin Marjan, 1936, VK elektr., sam. vzdrževalec, ZK

— Perne Milan, 1947, KV kjučavničar, vodja remont. skup.

— Mali Adalbert, 1924, VK del. mot. r., delovodja, ZK

TOZD Prodajna organizacija Save:
— Bidovec Milena, 1921, sred. strok. vodja prodajaln v

— Peterkovič Ivan, 1944, KV trg. del., v. d. poslovodja delovna skupnost OSS:

— Rant Vika, 1936, sred. strok. izobr., referent za tehn. dok., ZK

— Petek Miha, 1922, višja izobr., programer prakt. izobr.

— Klemenčič Tine, 1933, sred. izobr. organizator II, ZK

Delavski svet združenega podjetja prenese določene izvršilne funkcije svojim kolegijskim izvršilnim organom — odborom. To sta: 1. gospodarski odbor ter 2. odbor za splošne zadeve

V gospodarski odbor smo izmed nas izvolili Mohorič Ivo, dipl. oec, (1936) sam. organizator,

V odbor za kadrovske in splošne zadeve pa Stojanovič Aleksandra, dipl. psih. (1939), vodja sist. delitve OD.

SOZD Polikem pa ima tudi odbor samoupravne delavske kontrole. V ta odbor je bila pri nas izvoljena tov. Jelka Grandovec, sekretarka TAP.

Za predsednika delavskega sveta združenega podjetja Polikem je bil izvoljen tov. Peter Škufca, dipl. inž., Helios Količevo, za njegovega namestnika pa Tine Klemenčič iz Save.

Na prvi seji delavskega sveta združenega podjetja so obravnavali:

— poročilo o odločitvah delovnih organizacij o ustanovitvi združenega podjetja in izvolitvi delegatov za delavski svet

— izvolili so predsednika DS in namestnika

— poročilo o redakcijskih priporočilih k samoupravnemu sporazumu o združevanju v združeno podjetje

— imenovali so člane odborov in poslušali poročilo o izvolitvi članov strokovnih komisij

— imenovali so v. d. generalnega direktorja združenega podjetja

O vseh predloženih materialih k posameznim točkam so sprejeli sklepe, ki pa so — v prirejeni obliki — v glavnem vsi opisani v prejšnjem besedilu te informacije.

Podpis samoupravnega sporazuma

Zdaj mi preostane, dragi bralec, da opišem še svečanost podpisovanja samoupravnega sporazuma (o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela POLIKEM, združeno podjetje kemije, gume in plastike).

Dne 3. julija ob 9. uri dopoldne se je v avli skupščine občine Kranj zbralo nad sto delegatov in predstavnikov delovnih organizacij, podpisnic sporazuma ter gostov.

Po prijateljskem pozdravljanju znancev in prijateljev ter po kozarčku aperitiva so nato pooblaščen (direktor vsake delovne organizacije in predsednik delavskega sveta) podpisali dokument, ki bo imel v prihodnosti morda dosti večji pomen kot se zavedamo zdaj. Zakaj? Zato, ker s tem šele pričnemo neko pot, zato ker smo se s podpisom samoupravnega sporazuma samo odločili, da se vprežemo v en voz ter z združenimi močmi peljemo v eno smer. Sicer pa, zakaj bi skušal globokoumiti, ko pa je tu pred menoj govor Janeza Beravsca, ki je bil tedaj imenovan za v. d. generalnega direktorja združenega podjetja POLIKEM.

Govor Janeza Beravsca

Danes podpisujemo samoupravni sporazum o združevanju v združeno podjetje, s 1. sejo delavskega sveta pa bodo položeni temelji za začetek poslovanja našemu novemu podjetju, ki smo ga imenovali POLIKEM.

S sporazumom o združevanju je ogromna večina delavcev v delovnih organizacijah COLOR, COMMERCE, DONIT, HELIOS, JUB, MELAMIN, SAVA, SVIT in YUGOCRYL na temelju prosto izražene volje delovnih ljudi v vseh temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih združila svoje delo in družbena sredstva. To vse pa je bilo doseženo s sporazumevanjem in dogovarjanjem v skladu z interesi delavcev in načeli naše nove ustave.

Dokument o združitvi zahteva, da se za združeno podjetje kot celoto, za doseganje skupnih ciljev, oblikujejo skupni samoupravni organi in njihovi kolegijski izvršilni organi, individualni poslovodni organ in organi samoupravne delavske kontrole. Na ravni združenega podjetja se organizirajo tudi družbeno-politične organizacije, ki jim je omogočeno sodelovanje pri oblikovanju in izvrševanju sklepov.

Osnovni cilj združitve je močno in poslovno učinkovito združeno podjetje, ki bo podpisnicam sporazuma lahko zagotovilo večjo produktivnost, rentabilnost in ekonomičnost poslovanja ter uspešno vključitev v perspektivno izgradnjo kemične industrije ter bolj racionalen in obsežnejši plama njenih izdelkov v tuzemstvu in inozemstvu.

Tine Klemenčič je namestnik predsednika delavskega sveta Polikem Petra Škufce

Podpisnice sporazuma so ugotovile, da takšne cilje lahko dosežejo le s skupnimi gospodarskimi in dolgoročnimi razvojnimi načrti, koordinacijo komercialnega poslovanja, skupno finančno in kadrovsko politiko, racionalizacijo poslovnih funkcij in ne nazadnje, z dobro organiziranostjo združenega dela in samoupravljanja.

Da bi dosegle odgovorne cilje, so podpisnice sporazuma ustanovile delovno skupnost skupnih služb, kjer so združene naslednje poslovne

Konec na 15. strani

Novo med dopustom

Za nekatere med nami je dopust kar prehitro minil; lepo je bilo ob morju, v planinah in sploh povsod, kjer smo preživljali naše dopustniške dni. Vreme nam je bilo še kar naklonjeno le, da so se pravi pasji dnevi začeli prav z dnem, ko smo se morali vrniti na svoja delovna mesta. No, važno je, da smo spočiti in dobre volje spet začeli z delom.

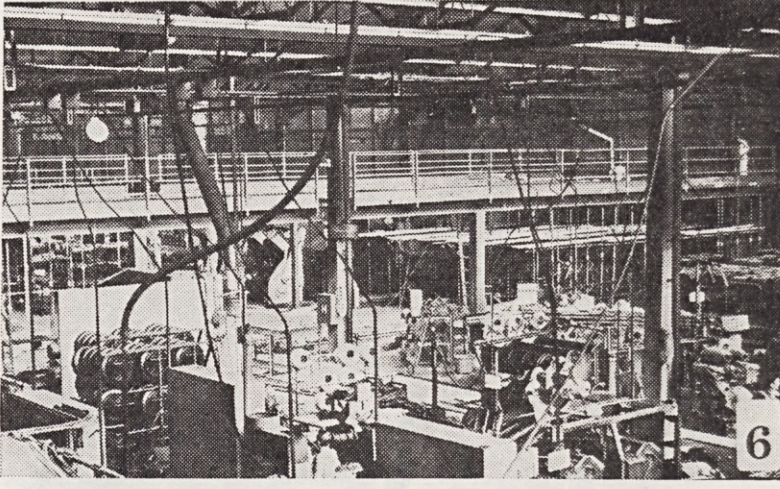
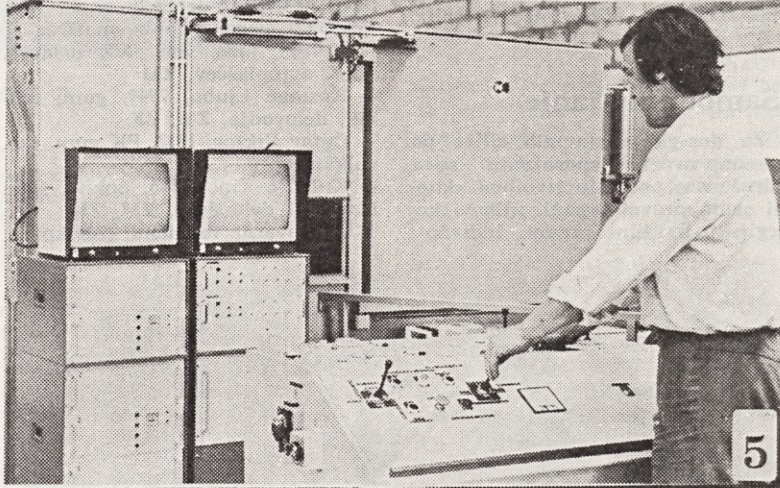
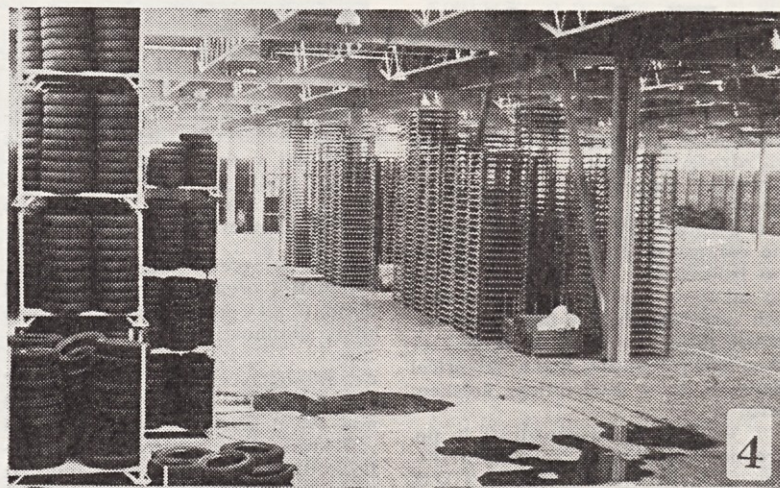
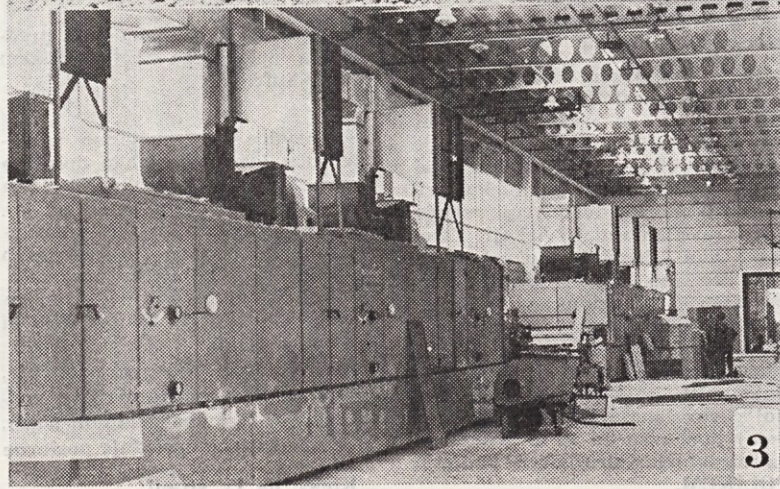
Nekaj naših sodelavcev pa se prav v teh dneh odpravljajo na dopust, saj so med kolektivnim dopustom delali. Popravljali so stroje, urejali okolico in seveda postavljali nove stroje v naših novih proizvodnih objektih, ki iz dneva v dan spreminjajo podobo našega drugega doma. Vsak med nami je lahko opazil velike spremembe in novosti že prve dni po vrnitvi na delo. Za vse vas, ki zaradi svojega dela ne morete videti, kako raste in kaj se je spremenilo v naši delovni organizaciji pa smo pripravili v oddelku za informiranje zapis s potepa po tovarni. Seveda je ta obhod spremljal naš fotograf Ivo.

Cisterna za prevoz saj

Prva zanimivost, lahko bi rekel posebna zanimivost, je bilo srečanje z ogromno cisterno priklopnikom za prevoz saj, ki je last transportnega podjetja iz Ilirske Bistrice. Na njej najbolj ugaja naš napis. Priklopnik MACK F-700 je zadnji dosežek znane tovarne tovornih motornih vozil iz ZDA. Tovornjak je izredno draga stvar, sta nam v pogovoru povedala Danilo in Jože Tomšič (sorodnika), oba izkušena. voznika. Pravita, da takle gigant s cisternama stane približno 150 milijonov starih dinarjev. Zanimivo je tudi, da je to prva in edina cisterna take vrste v Jugoslaviji. »Transport« Ilirska Bistrica se je s pogodbo obvezalo, da nam zagotovi prevoz. Saje nam bosta vozila Danilo in Jože, in sicer iz Kutine, Ravne v Italiji in ZRN.

Asfaltirane poti

Pravijo, da je suho in toplo vreme najbolj primerno za polaganje asfalta (Kalimero bi rekel, da je to

krivica). Delavci Cestnega podjetja pa so prav v največji vročini polagali asfaltno preprogo (slika 2) na poti pred novim poslopjem za izdelavo umetnega usnja. Vstopila sva v hladno zavetje oddelka, v katerem so polagali zadnje metre keramičnih ploščic. V naslednjem prostoru naju preseneti že skoraj gotova linija za izdelavo umetnega usnja (slika 3). Novo opremo, nove stroje, posamezni deli še skrbno zaščiteni proti poškodbam, postavlja jo naši sodelavci, med njimi je tudi prikupen Anglež, ki si je veselo prepeval, vendar je njegovo petje preglasilo ropotanje vrtnega stroja, s katerim je pravkar pripravljale ležišče za vijake, kateri bodo nosili stikalno napravo.

Nov stroj v kontroli

Že sva v novem skladišču gotovih izdelkov pnevmatike (slika 4). Skladišče se počasi polni, precej zvrhano naloženih palet avtomobilskih plaščev je že tu, prazne palete pa čakajo novih izdelkov. Pred tem skladiščem je še en prostor, ki je namenjen izključno kontroli kva-

tete vseh vrst plaščev in oddelek za popravilo manjših napak, ki bi se pojavile pri vulkanizaciji avtoplaščev. Zanimivost tega oddelka je povsem nov stroj, ki me je rahlo spominjal na kontrolni prostor v Cape Kennedy. To je rentgenska naprava za pregled radialnih tovornih plaščev z žičnim kordom. Na dveh monitorjih (televizijskih ekranih) bo kontrolor zelo natančno ugotovil napake oziroma položaj žičnih kordnih niti v ležišču, skelet plašča, položaj žičnih vložkov, pasov in lego žičnega jedra v nogi plašča.

Kamor sva stopila, povsod je bilo kaj novega. V TAP nova linija vulkanizacijskih stiskalnic, sredi obrata nastaja potreben prostor za shranjevanje surovcev (slika 6), nove linije obeležujejo poti, prehode itd.

Skratka, veliko je novega, naša delovna organizacija spreminja svoj zunanji in notranji videz iz dneva v dan. To nas bogati. To je rezultat naših skupnih prizadevanj. In bogastvo ni le v dragih strojih ter napravah. Bogastvo so pridne roke, tovarištvo, gospodarnost delovnega človeka. Vse to Savčani smo.

Ustanavljanje novih TOZD

V februarju sprejeti zvezna in republiška ustava nam nalagata, da temeljne organizacije organiziramo skladno z ustavnimi določili. Ko smo v letu 1973 ustanavljali temeljne organizacije skladno z veljavni, mi predpisi smo upoštevali osnutek ustave, ki je bil takrat v javni razpravi. Toda sprejeti ustavi se razlikujeta od osnutkov in smo že za registracijo delovne organizacije morali spremeniti naše samoupravne akte. O tem smo že odločali na delovnih skupinah.

Nova ustava določa, da imajo delavci ne samo pravico, temveč tudi dolžnost ustanavljati temeljne organizacije povsod tam, kjer obstojijo z ustavo določeni pogoji. Tudi ti pogoji so se spremenili in tako ustava ne dopušča ustanavljanja temeljnih organizacij, v katerih delavec ni omogočeno neposredno odločanje na zborskih delavcev.

Zaradi velikosti naših temeljnih organizacij smo morali razdeliti zbore delavcev na delovne skupine.

Strokovna delovna skupina, ki je proučevala usklajenost naših temeljnih organizacij z ustavo, je izdelala predlog, po katerem se bodo nekatere obračunske enote v TAP in TTI organizirale kot temeljne organizacije ter se združile v skupnosti temeljnih organizacij TAP in TTI. Komisija za ustanovitev novih temeljnih organizacij je pred kolektivnim dopustom pregledala osnutke analize pogojev za ustanovi-

tev novih temeljnih organizacij in ga potrdila.

Z ustanovitvijo novih temeljnih organizacij se mora samoupravljanje še bolj neposredno približati delavcem, predvsem odločanje o dohodku. S tem bodo zainteresirani za doseganje še boljših rezultatov. Istočasno pa moramo postaviti take samoupravne odnose, ki nam ne bodo pomenili oviro pri našem vsakodnevnem delu.

Hkrati z izdelavo analize o pogojih za ustanovitev novih temeljnih organizacij v Savi pripravljamo tudi analizo za pripojitev nekaterih delovnih organizacij k naši delovni organizaciji. Ob izdelavi razvojnega programa do leta 2000 smo namreč ugotovili, da imamo le omejene možnosti širjenja proizvodnega programa na področju kranjske občine in to predvsem zaradi pomanjkanja delavcev, ki jih moramo že sedaj iskati v drugih republikah. S tem se pojavljajo novi problemi na področju stanovanjske politike, varstva otrok itd. Prišli smo do ugotovitev, da se mora naša delovna organizacija širiti na širše področje, na področju cele Jugoslavije. Zato naj bi nove proizvodne kapacitete postavljali na področjih, kjer je dovolj delavcev.

O ustanavljanju novih temeljnih organizacij v Savi in o morebitnih pripojitvah drugih delovnih organizacij bomo razpravljali in odločali septembra.

Ivan Žerko

pa najde pot skozi še tako majhno luknjico, zato usnjena zaščita, zato kovinsko pokrivalo, rokavice...

Omenili ste, da je pesek nevaren za zdravje?

Predvsem je nevaren zato, ker se nabira v pljučih, zato tudi taka zaščita. Sicer pa smo pod stalno zdravniško kontrolo. Vsakih šest mesecev moramo na temeljit pregled in zaenkrat je še vse v redu, tudi sam ne občutim nobenih težav.

Kakšni so sicer vaši delovni pogoji?

Delo je težko, predvsem zaradi teže izdelkov, ki jih peskamo, pa tudi zato, ker delamo kar na prostem. Nimamo primerne prostora. Zadnje tedne je bila vročina neznosna, na dež pa smo jezni, da je kaj. Zadnjič, ko sva s sodelavcem peskala posode že štiri ure in še več, nama je dež vse pokvaril. Znova je bilo treba vse opeskatiti.

Prav zaradi težkih pogojev dela se mi zdi, da je naš osebni dohodek premajhen.

Đuro mi je na koncu najinega razgovora povedal tudi, da je pred kratkim dobil enosobno stanovanje na Planini in da je zadovoljen.

»Pri meni bosta sedaj živela sinova, za katere je do sedaj skrbela moja sestra. Vpisal sem jih v šolo, mlajšega v sedmi, starejšega v osmi razred. Sedaj bom imel dosti dela tudi doma, saj bom moral veliko svojega časa posvetiti njima.«

V tem kratkem razgovoru smo vam predstavili sodelavca, ki opravlja težko in odgovorno delo in to v pogojih, ki niso najbolj primerni. Vsekakor želimo njemu in sodelavcem, da bi kmalu dobili dovolj velik, zračen in predvsem pokrit prostor. Tovarišu Lovreku pa želimo obilo zdravja, delovnih uspehov in naj se mu otroci pridno uče.

L. M.

Nagrada Kranja Mariji Šmid

V Kranju vsako leto ob praznovanju občinskega praznika podelijo posameznikom in delovnim organizacijam za izjemne uspehe v enoletnem obdobju nagrade mesta Kranja. To je najvišje občinsko priznanje, zato je razumljivo, da se odločijo šele po temeljitnem pregledu posameznih predlogov, ki jih daje komisija za odlikovanja in prizna-

Kot 14-letna mladinka je začela sodelovati v narodnoosvobodilnem gibanju na terenu Železniki. Zbirala je hrano, sanitetne izdelke in drug material za naše borce, šivala in prala ter prenašala material iz Kroke v bolnico Davča.

Zaradi svoje aktivnosti in požrtvovalnega dela je bila aprila 1944 sprejeta v SKOJ. Po vojni se je takoj aktivno vključila v družbenopolitično delo in se po svojih močeh vsestransko angažirala pri izgradnji domovine.

V tovarni Sava Kranj se je zaposlila leta 1947. Zaradi izredno vestnega in marljivega dela ter aktivnega družbenopolitičnega dela je bila maja 1948 sprejeta v ZKJ.

V 27 letih dela v Savi je bila vzorna, skromna, delovna in hkrati revolucionarna delavka na strokovnem kot tudi političnem področju.

Zaradi svojih naprednih idej, ki jih je vedno urensicevala tudi v praksi, je svetel zgled delavke, matere, žene, komunistke in borke za nove samoupravne socialistične odnose mlajšim sodelavcem in sodelavkam. V svojem okolju je zelo priljubljena in cenjena.

Z uspehom opravlja različne družbenopolitične funkcije. Bila je prvi predsednik mladinskega aktiva v tovarni Sava, članica mestnega komiteja ZMS Kranj, večkratna članica tovarniškega komiteja ZKS Sava, član odbora SZDL na terenu, opravljala je razne funkcije v sindikalni organizaciji, večkratna članica delavskega sveta delovne organizacije Sava in v raznih komisijah ter odborih je član odbora in blagajnik odbora RKS Kranj-center ter predsednica odbora delavske kontrole v delovni organizaciji Sava Kranj.

Kljub napornemu delu — ves čas dela v neposredni proizvodnji pri ebonitiranju posod — je vse družbene funkcije opravljala vestno, odgovorno in z uspehom.

Kot dobra in zgledna strokovna in družbenopolitična delavka iz neposredne proizvodnje, glede na njene zasluge in tudi zaradi uspehov, ki jih je delovna organizacija Sava dosegla v gospodarskem in samoupravnem smislu zasluži tov. Marija Šmidova javno priznanje in nagrado širše družbene skupnosti.

Đuro Lovrek — naš sogovornik

NAŠ RAZGOVOR

Đuro Lovrek

V zadnji številki glasila smo vam obljubili razgovor z delavcem, ki ga pri delu pod zaščitno obleko ni moč spoznati. Na pogled zgleda kot potapljač — obleka, skafander, rokavice... To je Đuro Lovrek, delavec pri peskanju kovinskih jeder in posod v oddelku prevleke valjev. Rad mi je odgovoril na nekaj vprašanj, čeprav se mu je vseskozi mudilo. Ta dan ga je čakalo še veliko dela.

Najprej mi povejte nekaj o sebi. Rojen sem v Donjem Vidovcu v Međimurju leta 1930, že 1950. leta sem prišel v Slovenijo, točneje v Kranj, in se zaposlil v tovarni Standard. Ko se je Standard združil s Savo, sem začel delati v oddelku prevleke valjev. Na delovnem mestu peskanje kovinskih jeder pa delam že skozi od 24. 4. 1969 leta. Med tem časom sem samo enkrat prenehal delati na tem delovnem mestu in sicer za šest mesecev, ker je bilo veliko dela v oddelku.

Pri svojem delu nosite nenavadno zaščitno obleko.

Usnjena zaščitna obleka in kovinsko pokrivalo s steklenim vizirjem je prepotraben del naše zaščite. Kremenčev pesek se namreč z veliko hitrostjo pod pritiskom zraka zaleti v steno posode ali na površino valja, ki ga peskam. Pri tem se zdrobi in sčasoma je pesek tako droban, da ga s prostim očesom ni moč videti. Ta kremenčev prah

nja. Leta 1970 je to veliko priznanje dobil Janez Beravs, letos pa naša sodelavka Marija Šmid. Marija Šmid smo v nekaj zadnjih številkah večkrat omenjali predvsem v zvezi z njenim delom v osrednjem odboru samoupravne delavske kontrole. Menim, da smem v imenu vsega kolektiva izreči tov. Šmidovi iskrene čestitke z željo, da bi tudi v prihodnje delala z nami tako in toliko kot v preteklosti. Menim, da je predlog političnih organizacij Sava oziroma komisije za imenovanja in priznanja v celoti zelo utemeljen, utemeljeli pa so ga takole:

MARIJA ŠMID
rojena 5. julija 1929 v Podlonku pri Železnikih, je zaposlena kot gumarska delavka v tovarni Sava Kranj.

Zdravo mladi!

Tisoč mladih delavk in delavcev je med nami, tisoč življenj na svoji poti. Kam in kako? Katere poti vodijo k zdravemu, polnemu in zadovoljujočemu življenju?

Še v bližnji preteklosti je bila to revolucija, potem obnova domovine in izgradnja nove družbe in družbenih odnosov — pravzaprav nadaljevanje revolucije. V svobodni domovini in za lepšo prihodnost.

Nedvomno je k vsemu, kar imamo danes, velikanski delež prispevala mladina. Njen zanos, moč in ideje so bile in so zdaj neprecenljiva pomoč starejšim, izkušenim delovnim ljudem.

Pravim, so tudi zdaj, kajti revolucija se še nadaljuje. Razvejena in na stotih frontah našega življenja. In mladi so spet v boju. V kakšnem, nam opisujejo predsedniki aktivov mladih delavcev temeljnih organizacij združenega dela.

Mladi v TTI

Napisal bi rad nekaj iz vsakdanjega življenja tretjine zaposlenih v naši delovni organizaciji. Nekaj o mladini, o mladih ljudeh, njihovih težnjah, delu in idealih.

Veliko podjetje smo, zato je tudi mladih veliko, a se med seboj ne poznamo. V delovni organizaciji se zvedavo opazujemo, zunaj smo si kot tujci, hodimo drug mimo drugega. Na videz se sicer poznamo, poznamo najožje sodelavce, v glavnem smo ostali tujci, čeprav živimo pod isto streho.

Pa vendar je način, razpoznavni znak, da smo vsi mladi eno in isto. Pri ribičih je to palica kot rekvizit, pri nas je to prešeren nasmehek, dobra volja, mladost človeka. Težava za nas ne sme biti. Delo, ki nas veže na delovna mesta, nam ne sme biti edino. Poleg medsebojne pomoči pri delu moramo težiti k spoznavanju in sodelovanju vseh mladih v podjetju.

Naša organizacija, v katero smo vključeni, je Zveza mladine Slovenije, ali v naši delovni organizaciji Aktiv mladih delavcev. Mi vsi smo člani te organizacije s herojsko preteklostjo in nam so zaupane naloge, na katere smo lahko ponosni. Pri tem moramo biti enotni, vzgajati moramo sebe in svoje tovariše v zdravem duhu pionirjev socializma. Vse nezdruzo v naši organizaciji moramo zatreti, pokazati moramo takim ljudem pravi smisel naših idej.

Način dela mladih v naši delovni organizaciji je tak, da se nam lahko pridruži sleherni, vsak lahko aktivno sodeluje in v naša mnenja, ideje so dobrodošli. Ne samo to, od vas se zahteva delavnost.

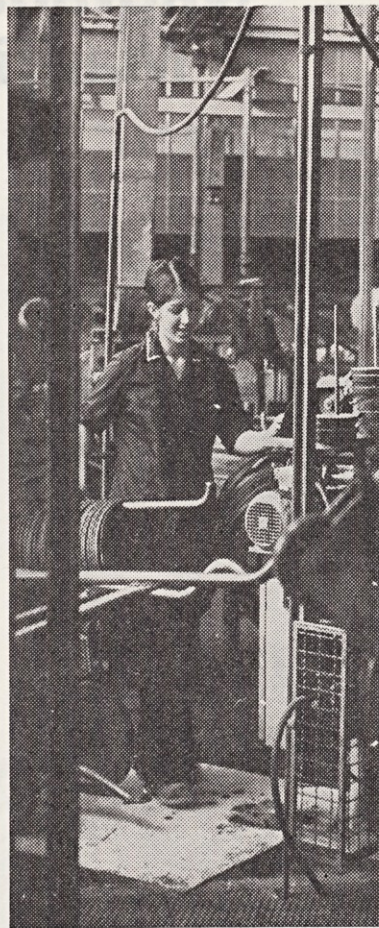
Marsikdo bi irad sodeloval, ne pozna pa organiziranosti Aktiva mladih delavcev. Vsak mlad delavec je vključen v mladinski aktiv obračunske enote. Med vami so zadržani, da vas informirajo, zadržani, da prenašajo vaša mnenja vodstvu oz. predsedstvu temeljne organizacije in ta predsedstvu Aktiva mladih delavcev Sava.

Vodstvo organizacije, to je predsedstvo Aktiva mladih delavcev Sava in predsedstva temeljne organizacije, naj se bolj zavzemajo pri svojem delu. Zavedati se moramo nalog, ki smo jih dobili. Ne berimo samo zapisnikov, pojdimo med mlade, seznanimo se direktno z njihovimi težavami, z delom in željami. Vzbuditi moramo v njih željo za

medsebojnim spoznavanjem, delom Zveze mladine Slovenije, pokazati jim moramo, kje je njih mesto. Pravilen odnos vseh mladih do dela, delovne in tehnološke discipline in sodelavcev naj bo naša glavna naloga.

Akcije mladine za dvig kvalitete, za izobraževanje: »Vsak mlad delavec naj ima svoj poklic«, akcija za izboljšanje delovne in tehnološke discipline zahtevajo veliko dela. Le množičen odziv vseh mladih bo dal dobre rezultate.

V naši delovni organizaciji je razvita velika aktivnost na vseh področjih, bodisi pri športu in rekreaciji, v kulturi itd. Omogoča vsem Savčanom, posebno pa še mladim, polno razvedrila pa tudi resnega dela v prostem času. Vse to pa se dogaja v zdravi sredini.

Mladi iz vse naše domovine družno prispevajo delež za boljši jutri

Za koristno in zdravo koriščenje prostega časa mladih smo zadolženi vsi, moramo jim po možnosti pokazati, jih navdušiti in uspešno voditi.

Žal veliko mladih danes živi za skupne interese, za tovarno le osem ur. V prostem času se njihova pota razhajajo, marsikdaj so celo nepravilna.

Obveščimo se, da bomo takim ljudem pomagali, jih pridobili in skupaj z njimi kot celota živeli v najkriticnejših in najsvetlejših trenutkih. Milan Čufar

Mladinski aktiv TAP

Mladinski aktiv TAP je na svoji redni volilni konferenci z dne 11. aprila 1974 dobil novo vodstvo. Do ločili smo tudi smernice delovanja za prihodnje.

Za predsednika mladinske konference v TAP je bil soglasno izvoljen tov. Borut Kavčič, poklicni konfekcioner, za namestnika pa tov. Miloš Belčič, delavec v tajništvu družbenopolitičnih organizacij TAP, ki je obenem tudi delegat mladih iz TAP v centralnem predsedstvu. Iz poročila dosedanjega predsednika tov. Davorina Šeruge je bilo razvidno, da je vodstvo mladinskega aktiva dobro delovalo. To se kaže predvsem v tem, da je 15 mladih pričelo obiskovati poklicno gumarsko šolo. Iz vrst mladih TAP jih je bilo 8 sprejetih v osnovno organizacijo ZK. Konferenca je tudi opozorila na vrsto nepravilnosti v delu mladih delavcev. Najbolj očitno je drastično povečanje neopravičenih izostankov z dela, še bolj zaskrbljujoče pa je naglo naraščanje števila poškodb na delovnih mestih, ki nastajajo predvsem zaradi nepazljivosti, malomarnosti in v redkih primerih zaradi preslabe ali nezadostne informiranosti o nevarnosti na delovnem mestu.

Konferenca je še opozorila na probleme mladih delavcev, ki so prišli iz bratskih republik, predvsem na to, kako preživljajo svoj prosti čas, na njihove neurejene stanovanjske razmere in neustrezen način prehranjevanja. Sprejeto je bilo mnenje, da morajo ustrezni upravni organi v delovni organizaciji ponovno proučiti možnosti prehranjevanja (kosila) naših delavcev v delavski restavraciji.

Največ časa pa je vodstvo konference posvetilo kvaliteti proizvodnje in tehnološki disciplini. Vodstvo mladinskega aktiva TAP tesno sodeluje s službo kontrole kvalitete, od katere dobiva vsakomesečno poročilo o stanju kvalitete v tej temeljni organizaciji. Številke kažejo rahlo upadanje kvalitete v primerjavi z istim obdobjem v lanskem letu, a kažejo premik naprej.

Izrečeno je bilo tudi mnenje, da je tehnološka disciplina predvsem pri na novo sprejetih delavcih izredno slaba. Ponekod je potrebno poiskati vzroke v preslabi obveščenosti delavcev v času sprejema na delovno mesto (seznanjanje z vrsto, mi materiala...), za kar so do neke mere odgovorni tudi inštruktorji iz Izobraževalnega centra. Največkrat pa kršitvam discipline botruje mladeniška objestnost ali celo namerna malomarnost. V takih primerih bi ustrezni (vodje izmene, predelavci) morali ostreje ukrepati.

Na pragu je novo šolsko leto. Tudi naša poklicna šola bo vpisovala kandidate za poklic gumarja širokega in ozkega profila, zato stoji pred mladimi nova, pomembna naloga. Kako pridobiti čimveč mladih, da bi obiskovali ta pouk in s tem pridobili ustrezno kvalifikacijo? Seveda se postavlja tudi vprašanje, koliko so vodje posameznih oddelkov pripravljeni pomagati tem delavcem, kajti ne bo šlo brez menjave izmen dela ali celo delovnega mesta v času šolanja.

To so glavne naloge, s katerimi se je vodstvo mladinskega aktiva mladih delavcev TAP ukvarjalo v preteklem mandatnem obdobju in se bo po vsej verjetnosti tudi v bodoče. Zavedamo se, da stojijo pred nami pomembne naloge za vse mlade, kot tudi za širšo skupnost. Naloge bomo uresničili le ob podpori vseh mladih v temeljni organizaciji TAP kot tudi vseh mladih v Savi ter ostalih družbenopolitičnih organizacij. Darko Jenko

Mladi v OSS in POS

Aktiv mladih delavcev OSS skupaj z mladimi v POS je v prejšnjem letu skušal delati čim bolj po sprejetem programu. V mladih smo poskušali vzbuditi bolj aktivno družbenopolitično delo. To nam je le delno uspelo, zato bomo z delom nadaljevali. Poskušali bomo organizirati čim več zanimivih oblik delovanja mladih, v prvi vrsti pa bomo poskušali z izobraževanjem. Mladim bomo v povezavi z izobraževalnim centrom skušali najti čim lažjo pot za vpis v razne srednje in visoke šole. V delovni organizaciji opazamo namreč, da se med mladimi zmanjšuje število kvalificiranih delavcev in mladih s končano srednjo in visoko šolo, povečuje pa se število polkvalificiranih in nekvalificiranih delavcev. Večina nekvalificiranih delavcev je brez končane osemletke. To pa se odraža tudi pri delu, predvsem pri kvaliteti. Skupaj z mladimi v temeljni organizaciji, tu je namreč največ delavcev z nedokončano osemletko, bomo čimveč mladih poskušali vključiti v večer, no osemletko. S končano osemletko ima vsak delavec možnost nadaljnega izobraževanja. Za mlade tehnike bomo organizirali razna zanimiva predavanja. S tem ne bomo pridobili nove kvalifikacije, ampak bi se natančneje seznanili z delom posameznih oddelkov v Savi, z aktualnimi dogodki pri nas in drugje. Za mlade v delovni organizaciji bomo morali organizirati čimveč seminarjev in predavanj, na katerih se bodo mladi družbenopolitično izobraževali.

Ob izpeljavi začrtanih nalog se moramo mladi povezovati z ZK in sindikatom v Savi, saj bomo naloge s skupnimi močmi lažje reševali. V mladinski organizaciji naj bi bili mladi komunisti nosilci razprav in koordiniranega dela. Zato moramo čim več mladih komunistov vključiti v delo mladinske organizacije. Mlade, ki niso v ZK, pa delajo v mladinski organizaciji, pa vključiti v vrste komunistov. Pri tem moramo upoštevati, da samo delo v mladinski organizaciji ni merilo za sprejem v ZK. Ovrednotiti moramo sleherni del, družbenopolitično in na delovnem mestu. Zavedati se moramo, da brez informiranja mladih ne bo uspešnega dela mladinske organizacije. Zato moramo poskrbeti za čimbolj temeljito, pravočasno in seveda objektivno informiranje mladih o našem delu.

Silva Stremecki

Mladi v VET

Aktiv mladih v VET je najmlajši, saj je bil ustanovljen tik pred volilno mladinsko konferenco. Zdi se, da je ravno v tem vzrok, da se o mladih iz VET premalo sliši. Ne, da ne bi delali, naredili smo program in vanj vključili skoraj vse akcije Aktiva mladih delavcev v naši delovni organizaciji. Toda, to ni dovolj. Mladi v VET se zavedamo, da včasih ni dovolj samo dobra volja. Vse akcije in delo je potrebno primerno organizirati in v delo vključiti čimveč mladih. V tem aktivu pa smo vsi zelo mladi tako po izkušnjah, kakor tudi po delu v mladinski organizaciji. Pred ustanovitvijo Aktiva so nam člani predsedstva Aktiva mladih delavcev obljubili, da nam bodo pri vsem pomagali, toda ostalo je samo pri obljubi. Vem, da se v vseh pogojih in pri vseh nalogah ne da pomagati, toda samo obljube... Že dobra volja in želja po sodelovanju z mladimi je dovolj, da bi skupaj uresničili del našega programa.

Nadaljevanje na 11. strani

Nikakor ne želim, da bi moj pri-spevek izzvenel kot očitek. Zdaj se mi zelo pomembno, da si mladi med seboj zaupamo, si povemo te-žave. Le tisto, kar poznamo lahko tudi odpravimo.

Mladi v VET smo pripravljene delati, lotili se bomo vseh nalog, skušali bomo v svoje vrste vključi-ti čimveč delavcev temeljnih orga-nizacij. Ker smo zelo razkropljeni po vsej delovni organizaciji, bo-mo tam, kjer je to mogoče, ustano-vili svoje aktivne in strnili naše vr-ste pri reševanju nalog. Ni nam vseeno, kaj dela naša mladina in kako se vključuje v življenje kolekti-va, toda predstavljamo samo maj-hen del mladega rodu.

Zato mi ob zaključku mojega se-stavka dovolite, da spomnim vse ti-ste, ki so obljubili, naj nam poma-gajo, naj tisti, ki so zadolženi, pri-dejo med mlade, se z njimi pogovo-rijo in ji pri reševanju nalog tudi pomagajo.

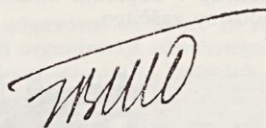
Josip Broz Tito

Dragi drugovi,

Najlepše vam zahvaljujem na toplim

čestitkama i željama koje ste mi uputili povodom
mog rodendana.

Beograd, 28. maja 1974.

Sestanek koordinacijskega odbora za sodelovanje
gumarske industrije Jugoslavije

Odločne zahteve!

Na sestanku v Kranju, o katerem smo veliko pisali tudi v našem gla-silu, so bili sprejeti zaključki, ki smo vam jih obljubili in jih danes v celoti objavljamo.

Zaključki

1. Osnovati je potrebno konferenco, ki bi združevala vse družbenopo-litične organizacije in organe upravljanja v gumarski industriji Jugosla-vije. Konferenca bi se morala sestajati vsaj enkrat letno. Koordinacijski odbor je zadolžen, da pripravi vse potrebno, da bi bila konferenca konstituirana najkasneje do konca leta, sestati pa se morajo pred sprejemom ekonomskih resolucij za naslednje leto.

2. Sedanji ekonomski položaj panoge je takšen, da lahko pričakujemo, da bodo podjetja končala to poslovno leto na meji rentabilnosti ali celo z izgubami. Zato moramo nujno:

- Od zveznega izvršnega sveta je treba zahtevati povečanje cen in sicer takoj, ker že po zaključku prvega polletja 1974 nekatere delovne organizacije poslujejo z izgubo zaradi nemogočih cen skoraj vseh svojih proizvodov.
- Istovrstno se moramo zavzeti za znižanje carinskih stopenj, ki so visoke zaradi povečanja cen reprodukcijskemu materialu. Predla-gamo naj se stopnja carine določi na količino in ne na vrednost uvoženega materiala.
- davki na promet gotovih izdelkov panoge 126 morajo biti poprav-ljeni. Vezati jih je treba na količino prometa, kjer je to mogoče, nikakor pa ne na vrednost. Predhodni predlogi so vezani in usmer-jeni na splošno sprejetih stališčih, da se gospodarstvo razbremeni in se na ta način poveča materialna baza samoupravljalcev.

3. V najkrajšem času se morajo angažirati vse samoupravne politične in vodstvene sile za takojšnjo izdelavo družbenega dogovora panoge 126. Z družbenim dogovorom moramo v prvi vrsti regulirati tiste odnose, ki niso določeni z zakonskimi predlogi. Po močnosti se je treba izogniti po-udarjanju trenutnim problemom v družbenem dogovoru, (problemi cen itd.). Družbeni dogovor mora prvenstveno urediti:

- problem razvoja panoge 126 kot celote, še posebno pa posameznih kapacitet znotraj panoge,
- raziskovalna dejavnost prehitve možnosti posameznih podjetij zno-traj panoge v finančnem kakor tudi v kadrovskem pogledu in je organiziranje skupne akcije na tem področju življenjska potreba za nadaljnji obstoj naše panoge,
- ne smemo čakati vseh dolgoročnih rešitev, ker se že v tem trenutku občuti potreba po izmenjavi izkušenj na proizvodnem in komer-cialnem področju, kakor tudi na področju zaštite pri delu in orga-zacije dela,
- prodajo in nabavo na domačem in tujem tržišču je potrebno ure-diti z več dogovori, izhajajoč iz interesa delavskega razreda v celoti,
- posebno velik problem panoge 126 je surovinska osnova. V panogi se ocenjuje, da je posebno aktualna izgradnja kapacitet za proizvo-dnjo sintetičnega kavčuka, aktivnih polnil, tekstila in ostalega repro-dukcijskega materiala, potrebnega v naši panogi.

4. Z ozirom na to, da se v poslovno združenje »Guma« zlivajo vsi vitalni interesi panoge 126, moramo ugotoviti vlogo združenja, tako s kadrovsko, kakor tudi s stališča koncepta nadaljnjega dela in razvoja zdru-ženja, ki bi se moralo prilagoditi novonastalim pogojem.

5. Vse kije je potrebno uresničiti koordinirano in s skupnimi močmi.

Za zdravje smo izkoristili regres

Tudi letos smo savski upokojen-ci prejeli od podjetja 400 din regre-sa, 260 din pa od skupnosti pokoj-ninskega in invalidskega zavarova-nja. Prepričan sem, da ga je večina upokojencev pravilno in zdravju koristno porabila, saj je namenjen zato, da enkrat na leto tudi upoko-jenec »posoli« stāre in zgarane ko-sti.

Največ nas je bilo v Novigradu, posebno članov Zveze borcev, ki imamo v Pineti pri Novigradu svo-je hišice. Čeprav je letos oskrbnī dan nekaj dražji (60 din dnevno) je regres za hrano in stanovanje zado-stoval. Seveda, za tekočo hrano in večerne zabave je bilo treba iz svo-gega žepa nekaj primakniti.

Pošiljam prav lepe pozdrave vsem delavcem Save in se vam prav lepo zahvaljujem za vse, kar ste dobre-ga storili za nekdanje sodelavce, se-daj upokojence. Kolektivu želimo najboljše uspehe pri nadaljnjem de-lu.

V imenu savskih upokojencev na oddihu v Pineti pri Novigradu

Za sekunde je šlo

Letos 23. junija je bilo v Velenju republiško gasilsko tekmovanje pod pokroviteljstvom tovarne Gorenje iz Velenja. Tekmovanja se je udele-žilo 150 društev iz Slovenije, 18 iz Avstrije in 7 iz Madžarske. Sodelo-valo je tudi 23 gasilskih enot iz tu-jine. Med ekipami je bila tudi ga-silska desetina Save. Stari gasilski pregovor pravi: važno je tekmovati ne pa zmagati. Lahko bi rekel, da je prva polovica letošnjega leta savskim gasilcem minila predvsem v pripravah za tekmovanje v Vele-nju. Savski gasilci so pridno vadili pod vodstvom poveljnika Pavleta Vovka, mnogo so trenirali in kova-li načrte.

Želeli so se predstaviti kot do-bro izurjena desetina. V tem tren-tutku še nimamo končnih rezulta-tov, toda ne glede na to jim gre vse priznanje, da so se odzvali va-bilu, da so sodelovali na tako ve-likem zboru in tekmovali v res hu-di konkurenci. Taka srečanja imajo velik pomen tudi za medsebojna spoznavanja privržencev gasilstvu, za kovanje tovarštva in seveda spoznavanje tehnike gašenja. Zato vse priznanje naši gasilski deseti, ni, ki je disciplinirano in požrtvo-valno zastopala Savo.

642 točk Savčanom

Naši gasilci so se 12. maja letos pomerili tudi na republiškem tek-movanju v Kamniku. Zaradi spodr-sljaja so dosegli le 642 točk. Tekmo-vali so industrijski gasilci usnjar-ske, čevljarke in gumarske indu-strije Slovenije.

Zbral Ivan Petrič

pisma bralcev

Mladina — neprecenljiva pomoč sta-rejšim

Dodal bi še, da moramo sprejeti take naloge, ki so skupne večini mladih, pa naj bo to samo delovna akcija ali akcija za dvig produktiv-nosti, izboljšanje delovne in tehnološke discipline itd.

Pri vsem tem ne smemo pozabiti, da so oblike dela z mladino v naši delovni organizaciji preveč vkalup-ljene in da pri reševanju nalog po-navadi sodeluje le skromen del mladih. Vsi mladi morajo imeti možnost, da pokažejo kaj zmorejo in hočejo ter koliko jim je za bolj-ši jutri.

Jože Zupan

Tako, to so štiri informacije. Vsa-ka odraža najpomembnejši del te-ženj mladih v temeljnih organiza-cijah. Skupno pa je vsem: želijo in pričakujejo pomoč. Predvsem vodstva mladine, pa tudi sindikata in zveze komunistov. Jo bodo do-bili in toliko kot so jo imeli mladi v preteklih letih. O tem v nasled-nji številki Save.

Urednik

Hoja in varnost v gorah

Že dalj časa sem imel namen objaviti v našem glasilu članek ali dva o hoji in varnosti v gorah. Za to sem se odločil v želji, da bi sodelavce, člane kolektiva seznanil z osnovnimi nevarnostmi, s katerimi se pri vzponih na vrhove srečujejo. Pa še ena stvar je bila, ki me je pripeljala do te odločitve: To so izleti naše planinske sekcije, izleti Planinskega društva Kranj in dobro je, da je človek malo podkovnan tudi o tem, kaj lahko doživlja na izletu tudi neprijetnega. Mislim pa, da tudi smučarjem ne bo škodilo, če si bodo zapomnili kakšno stvar, posebno danes, ko se vedno bolj razvija turno smučanje.

Lani 13 mrtvih v gorah

Pred menoj leži Planinski vestnik št. 5, v katerem je pregled reševalnih akcij GRS na področju Slovenije za leto 1973. In kakšna je bilanca tega poročila: 82 nesreč, da o nesrečah na smučiščih ne govorimo, saj jih je bilo 717, 13 mrtvih alpinistov ali planincev, ostalo pa so hu, de poškodbe glave, prsnega koša, zlomi nog, zvini nog, odrgnine po telesu itd. Ko pogledamo še vzroke nesreč, nam postane takoj marsikaj jasno. Največkrat je planinec zdrsnil ali po snegu pri prečanju snežišča, zdrsnil po kamenju ali s steze zaradi slabe opreme, posebno obutve ali pa nepazljivosti. Stroški reševanj so pri vseh teh nesrečah za leto 1973 dosegli vsoto 81.946,65 din. Če pomislimo, da je pri nas reševanje zastoj, vemo kdo je bil obremenjen za to vsoto in verjetno se strinjate z menoj, da bi bilo bolje malo več pazljivosti v gorah, pa bi vsaj del tega denarja šel za vzdrževanje gorskih postojank in poti.

Nevarnosti v gorah

Pa dosti o nesrečah, saj sem vas verjetno že pošteno preplašil. Moj namen ni kritiziranje, temveč vas želim seznaniti s stvarmi, ki bi vam lahko še koristile. Hoja v gore zavaja telesno in duševno zdravega človeka, ki mora biti pripravljen, da se vsak hip spoprime z nevarnostjo. 1885. leta je Emil Zsigmondy napisal knjigo o nevarnostih v gorah in le-te razdelil na objektivne in subjektivne nevarnosti. Objektivne nevarnosti ustvarjajo razmere v gorah in naravne sile kot npr. plazovi, kamenje, led, kameni plazovi, vremenski vplivi (vihar, megla, mraz), in sonce. Subjektivne nevarnosti pa so odraz planinca samega in se odražajo v njegovi telesni sposobnosti, nepoznavanju nevarnosti v gorah, neupoštevanju gornjskih izkušenj itd. Nesreče, ki se dogajajo niso posledica samo ene vrste nevarnosti, temveč se med seboj prepletajo tako objektivne kot subjektivne. Danes bomo pogledali, kakšna presenečenja nas čakajo v skupini splošnih nevarnosti, kot so vreme, mraz, nevihta, megla, tema in izčrpanost.

Vreme

Vreme kot mu pravimo po domače je v gorskem svetu zelo muhasto, posebno v naših gorah, ki so kot nekakšna vremenska pregrada med primorskim zrakom in celino. Zaradi tega se mora vsak planinec

zavedati, da vsako poslabšanje vremena poveča nevarnost vzpona. Računati mora z mokro skalo, meglo, deževjem, strelo in snegom. Zaradi tega vsako pretiravanje in podcenjevanje lastnih moči povzroči neželjene posledice, dostikrat pa smrt. Tudi sredi poletja se lahko umre za splošno podhladitvijo ali zaradi duševne in telesne izčrpanosti. Spomnimo se samo nesreče pred leti na Kriški gori, ko je umrla planinka borihi 100 m od koč v objemu mrzle megle. Tudi sonce je nevarno, posebno spomladi na snegu. Zaradi tega ni priporočljivo hoditi nackrog v kopalnih oblekah in nezadostno zaščiteno.

Stane Markelj — avtor sestavka

Mraz

Mraz je drugi sovražnik planincev. Nekaj sem povedal že pri vremenu, nekaj bom pa še tukaj tako, da boste dobili popolnejšo predstavbo o njem. Po fizikalnih ali naravnih zakonih temperatura pada z višino, tako da je na Kredarici npr. hladneje za 10–15 stopinj kot v dolini. Najbolj nevaren je mraz, če smo premočeni, kajti mokra obleka še dodatno jemlje telesno temperaturo, pri nizkih temperaturah pa zmrazne in nam otežkoča gibanje. Pri mrazu so najbolj ogrožene človekove okončine (prsti, nos, ušesa). Nevaren je tudi nenaden prodor mrzlega zraka, ko v gorah nenadoma nastanejo zimske razmere, ko nas zapade sneg, skala se pokrije z požledom in nam onemogoči napredovanje.

Lepo je biti nekje v planinski bajti, gledati kako švigajo strele in kako grmi, še lepše pa je, če se nekaj podobnega doživlja v steni, na poti na vrh ali v dom. Nevihte so posebnost poletja, posebno zaradi tega, ker se lahko iz čisto modrega neba v dobri uri ali pa še prej pojavi grom in blisk, da o dežju, ki je še najmanj nevaren, sploh ne govorimo. Bojmo se strele, kajti ta je že od nekdaj vlivala

strah ljudem. Nevarnost strele je v skali večja kot v snegu, ker je v skali razelektrenje med zemljo in ozračjem ugodnejše. Znaki za bližajočo se strelo so mravljinčenje ko, že na glavi, ježenje las, železni predmeti, ki jih imamo pri sebi (cepini) brenčijo in na njihovih vrhovih se pojavlja razelektrenje v obliki modre svetlobe (Elijev ogenj). Ti znaki nam dajo vedeti, da je najbolje, da se odstranimo z odprtih vzpetin, tudi v votlinah z vlažno zemljo nismo varni, kovinske predmete pa spravimo v varno razdaljo. Tudi tukaj bi vas opozoril na morilsko moč strele. V mislih imam tragično usodo mladih planincev, ki so umrli

na poti na Triglav pred dvema letoma.

Toliko za dames, pa še drugič malo, da bo bolj pestro. Če bomo pa med to in naslednjo številko šli na izlet, bomo pa poskrbeli za lepo vreme. Opozoril bi vas, da vas bomo o izletih informirali preko plakatov v oglasnih deskah in preko ozvočenja. Prav tako bi vas seznanil z izleti Planinskega društva Kranj — sobotnimi, ki naj bi postali stalna praksa. Strokovno vodstvo je preskrbljeno, prevoz zagotovljen in zastoj, vi sami pogledajte okoli sebe (pri vratarjih) kje so plakati, ki vabijo in pojdite. Ne bo vam žal! Stane Markelj

Savčani izven Save

Samo tretjino dnevo preživimo na delovnem mestu, drugo tretjino običajno počivamo. Kako preživimo tretji del dneva? Vsak po svoje bi lahko dejal. Veliko nas je, ki ta prosti del dneva porabimo za razna dela in opravila: nekateri »fufšajo«, tisti, ki imajo svoje vrtove skrbijo za njihov izgled, tisti, ki vrtov nimajo, skrbijo za lep videz balkona itd. Veliko pa nas je, ki del prostega dneva posvetimo svojemu hobiju-konjičku. Lahko bi rekli, da so to naši najljubši trenutki. Kakšni so naši konjički, kaj vse nam je pri srcu in kaj najrajši počnemo? To bi rad napisal v tej in

glasilu. Pod naslovom »Savčani in njihovi konjički«, se bomo med seboj spoznali tudi z druge strani. Prepričan sem, da bo kdo izmed vas vžljubil kakšno obliko konjičkarstva in tako tudi sam sebi v veselje preživel prosto urico ob zanimivem delu, med prijatelji.

Za prvo številko nove rubrike smo pripravili zapis o velikem ljubitelju planin, sodelavcu Ivanu Kalanu iz skladišča gotovih izdelkov. Vem, da ga naši planinci dobro poznajo, saj so se že velikokrat srečali z njim na samotni poti naših gor ali prijetnem ambijentu planinskih domov. Prepričan pa sem, da vsi ne vedo, da si Ivan že štiri leta, počasi, vendar zagnano, doma na svojem dvorišču postavlja svoje lastno gorstvo. Ne razumite me napak, ne postavlja si svojega Triglava, čeprav mu je prav naš očiak vzor. S svojih izletov v gore prinese marsikatero zanimavost, od vremena izlizenih in lepo oblikovanih skal, do redkih gorskih cvetic in trav, ki jih posadi v svoje malo gorstvo, kjer mu prav lepo uspevajo plani-

Nadaljevanje na 13 strani

Del bogatega skalnjaka, ki bo našemu sogovorniku v utihu potem, ko zaradi starosti ali bolezni ne bo mogel več na naše vršace.

seveda nadaljeval v nekaterih naslednjih številkah našega glasila. Že kar na začetku vas prosim, da mi pomagate. Vsi, ki imate kakršnega koli konjička — oglasite se v uredništvu, napišite kaj o tem. Vem, da je med vami veliko vnetih zbiralcev starih novcev (numizmatikov), zbiralcev znamk (filatelistov), zbiralcev vseh mogočih predmetov, ur, škatlic vžgalic, značk, da imate nekateri od vas že cele zbirke, ki bodo navdušile marsikoga od nas. Ne smem pozabiti tudi zbiralcev cvetic — kaktusov.

Vsem, ki ste pripravljeni sodelovati, bo namenjen prostor v našem

Ivan Kalan

Pomoč socialno ogroženim delavcem

Kadrovska služba je pripravila nekaj predlogov za reševanje slabega socialnega stanja delavcev po zadnji podražitvi osnovnih prehrabnih artiklov, zaradi katerih so se življenjski stroški bistveno dvignili zlasti še številnejšim družinam z nepreskrbljenimi otroki. Socialno stanje se je zelo poslabšalo predvsem delavcem in njihovim družinam, ki so že do zadnje podražitve potrebovali družbeno solidarnostno pomoč, to je tistim, ki imajo nizek dohodek na člana družine, ki prejemajo nizka nadomestila za čas bolezni, ki imajo visoke izdatke šolanja za svoje otroke, ki prejemajo nizko pokojnino itd. Že uvodoma poudarjamo, da so ti predlogi za socialno pomoč zato, da bomo zajeli širšo skupino socialno ogroženih in da te pomoči ne izključujejo drugih ukrepov (občinski, republiški) za omilitev posledic zadnjih podražitvev.

Ti drugi ukrepi oziroma priporočila raznih družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti so:

Izvršni odbor republiške skupnosti otroškega varstva je sklenil, da se s 1. avgustom poveča dodatek za otroke delavskih družin za 35 din in za otroke kmečkih družin za 18 dinarjev.

Slovenski sindikati so zavzeli stališča:

- povečanje kalkulativnih osebnih dohodkov,
- povečanje pokojnin poprečno za 8 %,
- povečanje nadomestil za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni,
- povečanje najmanjšega osebnega dohodka.

Kaj pa predlagamo v naši delovni organizaciji?

I. Pomoč delavcem, ki prejemajo nizka nadomestila za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni nad 30 dni, in sicer:

delavci, ki prejemajo nadom. za 23 delovnih dni

pomoč v višini ND

— do 1.500,00 din	15,00 na dan bolovanja
— do 2.000,00 din	10,00 na dan bolovanja
— do 2.500,00 din	8,00 na dan bolovanja

II. Pomoč delavcem, ki imajo nizek dohodek na družinskega člana in je ugotovljen dohodek edini vir preživljanja družine. Za te delavce bo oddelek za socialno varstvo in

družbeni standard ugotavljal upravičenost individualno tako, da bo imel še razgovore s posamezniki. Kriteriji, ki nam bodo služili za pripravo predlogov so:

poprečni mesečni dohodek na družinskega člana prerač. v zadnjih treh mesecih

višina pomoči mesečno ND

— pod 800,00 din	400,00
— pod 1.000,00 din	300,00
— pod 1.200,00 din	200,00

Upravičenost do pomoči bomo ugotavljali vsak mesec. V kolikor nekdo ne bo prejel pomoči, pa bo smatral, da je te pomoči potreben oziroma upravičen, naj se obvezno oglasi v oddelku za socialno varstvo in družbeni standard.

Enake pomoči so upravičeni tudi upokojeni delavci, ki so bili pred upokojitvijo zaposleni v našem podjetju.

III. Sindikalna organizacija SAVA bo pomagala socialno ogroženim članom kolektiva ob nakupu ozimnice.

Kdaj bomo delili pomoči?

Ko bo oddelek za socialno varstvo in družbeni standard pripravil dokumentiran predlog, ga bo dal v obravnavo še sindikalnim poverjeništvom po temeljnih organizacijah. Nato bo predlog obravnaval in ga dokončno potrdil še odbor za social-

no varstvo in družbeni standard.

Prva delitev pomoči je predvidena okoli 10. septembra za mesec avgust in se bo predvidoma tako nadaljevala naslednje mesece.

Obravnavani kandidati za pomoč bodo morali preskrbeti od zakonskega tovariša, če je zaposlen v drugi delovni organizaciji, potrdilo o osebnih dohodkih v zadnjih treh mesecih.

Koliko časa bodo upravičeni delavci prejemale pomoč?

Glede na to, da s temi ukrepi želimo socialno ogroženim delavcem pomagati premagovati težak materialni položaj v obdobju, ko so življenjski stroški najvišji (jesen, zima), predvidevamo, da bi dodeljevali pomoč pet mesecev, to je za mesec avgust, september, oktober, november in december.

Lojzka Planinšek

Savčani izven Save

Nanadljevanje z 12. strani

ke, encijan, razni lišaji, triglavske kronice in kronice iz Mojstrovke, avrikel in cela vrsta lepo cvetočih trav. Sam pravi, da si postavlja ta svoj gorski svet za čas, ko ne bo mogel več v kraljestvo gora. Njegovo delo še ni končano, še hodi v hribe in še vedno nosi domov drobne zanimivosti, ki mu pomenijo

mного več kot razvedrilo. Lahko rečem, da ima Ivan Kalan konjička, v katerem najde svojo sprostitel, ki mu vzame sicer veliko prostega časa, toda on je zadovoljen in v tem je čar njegove ljubezni do gora. Ni mu žal časa in ko bo njegovo delo končano, tako kot si je zamislil, si ga bo vredno ogledati.

L. M.

Mladi in odgovorni za šport in rekreacijo iz vseh delovnih organizacij v sestavljeni organizaciji združenega dela POLIKEM že pripravljajo program za tesnejše sodelovanje. Posnetek je s sestanka v Donitu.

Mladi v Polikem enotni v akciji

Vsi za enega, eden za vse

V teh dneh potekajo organizirane razprave o kongresnih dokumentih Zveze mladine. Uspešnost dela je v veliki meri odvisna tudi od dobro organiziranih razprav, v katere moramo vključiti vse dejavnike Zveze mladine. Če bodo v novo organizacijo vnešeni najširši interesi socialistično opredeljene mladine, potem je zagotovljena tudi nova vsebina dela. To pa je pri tem pravzaprav najpomembnejše.

Pospešenost dela je čutiti v vseh sredinah, kjer živijo in delajo mladi. Tako tudi aktiv mladih delavcev v Savi pripravlja temeljito razpravo

Marjana Jemec

Prvi koraki so že storjeni: mladi so se prvič sestali. Sestanek je bil v Donitu Medvode, prisotni so bili predstavniki aktivov mladih delav-

Brane Aleš

o kongresnih dokumentih. Razprava je organizirana za vsa predsedstva aktivov mladih delavcev temeljnih organizacijah. Mladi v Savi so se odločili dati svoj prispevek kongresu, do vseh materialov bodo zavzeli jasna stališča, s tem pa prevzeli vso odgovornost in se lotili dela po načrtani poti.

Poleg vseh nalog pred kongresom pa mladi v naši delovni organizaciji in ostalih delovnih organizacijah v okviru združenja SOZD Polikem mislijo tudi na naloge, ki so si jih zadali že v preteklem mandatnem obdobju, še pred podpisom samoupravnega sporazuma o združitvi.

Anton Šurbek

cev Donit, Arbo, Helios, Jub, Melamin, Yugocryl, Sava, manjkal je samo predstavnik Colorja iz Medvod.

Nadaljevanje na 15. strani

S poti po Angliji

Vsaki dve leti odpotuje skupina kranjskih mladincev v pobrateno mesto Oldham v Angliji. Letos je odpotovalo 24 mladincev. Med njimi smo bili tudi predstavniki savske mladine. Obisk v pobratenem mestu je trajal od 8. 7. do 30. 7.

Odpotovali smo 6. julija opoldan s kranjske železniške postaje. Pot nas je vodila čez Avstrijo, ZRN do Ostenda v Belgiji. Od tu smo z ladjo prišli naslednje popoldne v Dower. Tu so nas že pričakovali predstavniki pobratenega mesta. Z avtobusom smo nadaljevali pot po lepih angleških magistralah do Oldhama. Kljub utrujenosti, saj smo potovali že drugi dan, smo z zanimanjem opazovali angleško pokrajino. Sprva se nam je zdela zelo pusta, saj nikjer ni bilo hribov in gozdov kot pri nas. Pokrajina je v glavnem nižinska, proti severu bolj gričevnata z mnogimi pašniki, na katerih je polno ovac in krav. Iz mest, ki so v večini zelo velika, pa so se dvigali industrijski dimniki. Po osemurni vožnji nas je šofer opozoril, da se približujemo cilju. Z zanimanjem smo si ogledovali okoli sebe. Okoli nas in pred nami se je razprostira-

je imajo v mestu tudi razne kulturne ustanove: velik izobraževalni center, umetnostno galerijo, gledališče, kino, zelo dobro je poskrbljeno tudi za zabavo in rekreacijo ljudi. Tudi za izobraževanje so dobro poskrbeli, saj imajo eno najmodernejših osnovnih šol v Angliji. Imajo pa tudi različne tečaje, kjer mladina in tudi starejši dobijo izobrazbo za kvalifikacijo za tehnike različnih smeri in rokodelce.

Naši gostitelji so nas nastanili kakih 10 km ven iz centra mesta, v bližini vasi Delf, v mladinskem domu. Med letom v domu gostujejo osnovnošolski otroci. Tu smo imeli poleg prenočišč in hrane po večerih tudi razne sprejeme in seveda poslovilni večer. Še isti večer, ko smo prispeli v dom, so nam predstavniki mesta priredili prigrizni sprejem. Zaželeli so nam dobrodoščilo in predstavili vse naše voščilce, ki so nas potem tri tedne vodili po Angliji. Pripravili so nam zelo obsežen in obenem tudi naporen program bivanja v Angliji. Podnevi smo si ogledovali posamezna mesta, ob večerih pa sprejeme pri posameznih predstavnikih mesta Oldham ali pa v našem domu.

tij nazaj. Ogledali smo si še veliko turistično mesto z mnogimi igralnicami tik ob Atlantskem oceanu Blackpool, staro mesto z veliko tržnico Chesterfield in rojstno mesto velikega angleškega in obenem tudi svetovnega dramatika Shakespeara Stradford. Nekajkrat smo bili tudi v Manchesteru, ki smo si ga natančneje ogledali, saj je bil v neposredni bližini našega stalnega bivališča. Obiskali smo letališče, knjižnico, katedralo in nekaj najbolj značilnih predelov mesta. Dvodnevni izlet pa smo imeli v glavno mesto kraljevine Škotske Edinburg. Mesto ima pol milijona prebivalcev in je polno zgodovinskih znamenitosti. Edinburg slovi kot najlepše

preživeli ves dan in prikazali so nam kako živijo. Postregli so nas s kosilom in z njihovim tradicionalnim popoldanskim čajem. Skoraj vsaka družina pa je svoje povablence povabila na ogled posameznih znamenitosti Oldhama in Manchestra.

Vsem, ki so nas tako lepo in gostoljubno sprejeli in nam toliko lepega in novega pokazali, smo se zahvalili na zaključnem sprejemu. Tu smo posameznike obdarili s skromnimi darili in jih povabili naj tudi oni pridejo k nam, kjer se jim bomo skušali oddolžiti.

Ta skupina mladih je bila gost pobratenega mesta Oldham v Angliji

Značilne angleške hiše

lo veliko mesto. Ko nas je šofer opozoril, da smo v Oldhamu, smo bili precej presenečeni. Vsi smo namreč pričakovali, da je Oldham majhno mesto, podobno Kranju. Pa smo se pošteno uštel, saj je mesto po velikosti skoraj tako kot Ljubljana. Zraven tega pa je zgrajeno v neposredni bližini Manchestra tako da prehoda iz enega v drugo skoraj ni opaziti. Mesto ima okoli 250.000 prebivalcev. Je predvsem industrijsko njene panoge pa so različne. V prejšnjem stoletju in v začetku tega do II. svetovne vojne je bila skoraj vsa industrija v mestu usmerjena v predelavo bombaža danes pa se s tem skoraj ne ukvarjajo več. Sedaj je tu industrija zelo različna saj se ukvarjajo z elektrotehniko predelavo umetnih mas papirno industrijo, industrijo usnja in z drugim. Zraven industri-

Gostitelji so nam razkazali skoraj vso Anglijo. Nekaj mest smo si ogledali podrobneje z vsemi njihovimi znamenitostmi, mnogo več pa smo si jih ogledali le bežno. Mesta v Angliji so po večini stara z mnogimi znamenitostmi, velikimi katedralami, zelo obsežnimi in prekrasnimi parki, tako da bi za vsako mesto, če bi si ga hoteli natančneje ogledati, porabili nekaj dni, ne pa le dan-dva. Enodnevnne izlete smo imeli v staro mesto Chester, z mnogimi parki in velikim hipodromom, v mesto z znamenito samostansko cerkvijo, graščino za škofe, mestno hišo, mestnim obzidjem še iz časa Rimljanov, York. V mestu je tudi graščinski muzej, ki je nekaj edinstvenega, saj se ob ogledu v mislih lahko preseliš za nekaj stole-

britansko mesto, v svetu pa uživa sloves po letnem festivalu glasbe in drame, ki se začnejo vsako leto 1. avgusta. Po arhitekturi se deli na dva dela: srednjeveški in moderni del mesta. Moderni del mesta je star kakih dvesto let in je čudovit primer arhitekture 18. stoletja, medtem ko so posamezni deli starega mesta stari nad 500 let. V mestu je le nekaj industrije, znana je le po tiskarstvu in založništvu pa seveda po zgodovinskih znamenitostih. Mi smo si ogledali nekaj znamenitih zgradb: St. Giles katedrala, the Vluster kapela in edinstveni nacionalni vojni spomenik Škotske.

Že prej sem omenila, da smo imeli tudi nekaj sprejemov. Bili smo na sprejemu v mestni hiši in pri nekaterih predstavnikih mesta Oldhama. V mestni hiši nas je sprejela županja mesta in njena sestra, ki je obenem tudi njena namestnica. Povabljeni so bili tudi vsi predstavniki mestnega sveta in člani kluba pobratenega mesta s Kranjem. Poseben sprejem so nam priredili oldhamski mladinci in predstavniki sindikalne delavske stranke. Vedno so nas sprejeli zelo pristržno in nam poskušali ustvariti čim večji občutek prijateljstva. Po večerih so nas hodili obiskovat oldhamski mladinci, ki so nas nekajkrat povabili tudi v njihove disco klube.

Zelo smo bili tudi hvaležni za gostoljubje posameznim oldhamskim družinam. Po enega ali dva mladince iz skupine so povabili k posameznim družinam. Z njimi smo

Zadnja dva dneva smo preživeli v Londonu, glavnem mestu Velike Britanije. To je 9 milijonsko mesto, površina z okolico pa obsega 155,5 hektarjev. Mesto ni le središče vlade, bančništva, industrije in trgovine, temveč je tudi največje pristanišče in najbolj popularen turistični center. Mi smo si ogledali le bežno nekaj najbolj znamenitih poslopij v mestu: Buckingham Palace, St. James Palace, Hampton Court, Portliament, Westminsterška opatija, katedralo Sv. Pavla, Scotland Yard, the Tower of London, the Albert Hall, nekaj svetovno znanih galerij in muzejev in seveda svetovno znano menjava straže pred Buckingham Palace. Popeljali so nas tudi po nekaterih najbolj značilnih ulicah mesta in nam od daleč pokazali nekaj parkov v središču Londana. Vsi ti ogledi so bili tako bežni, hitri, da si človek ne more vsega vtisniti v spomin. London je namreč tako velik, raznolik in zanimiv, da bi človek porabil mnogo časa, da bi si ga ogledal do dna. Vsi v skupini smo bili nad mestom navdušeni, ampak tudi že zelo utrujeni, saj človek ni avtomat. Vsakodnevni izleti, ogledi znamenitosti in sprejemi so nas tako utrudili, da smo si kljub gostoljubju in vsemu, kar so nam nudili, želeli domov, da si odpočijemo.

V Kranj smo se vrnili po dvodnevni vožnji z vlakom 30. julija zvečer, kjer so nas pričakali kranjski mladinci.

Sele sedaj, ko se spominjamo na Anglijo, se zavedamo kaj vse smo videli in vemo, da nam bo ta tritedenski dopust ostal v trajnem spominu.

Združevanje . . .

Nadaljevanje s 7. strani

funkcije: marketing, finance in računovodstvo, razvoj in raziskave, organizacija in informacijski sistemi, kadrovske in splošne zadeve. Za vsa ta področja bodo ustanovljene tudi strokovne komisije.

Iz obsežnega poslovnega predmeta te delovne skupnosti naj navedem le najbolj bistveno:

— opravljal bo trgovinski promet doma in v tujini, zase in za druge organizacije združenega dela,

— izdelovala bo ekonomsko tehnično dokumentacijo za vse nove investicije in rekonstrukcije v kemični in gumarski industriji ter industriji plastičnih materialov,

— opravljal bo znanstveno raziskovalno dejavnost na področju kemije in kemijske tehnologije ter izdelovala analize za spremljanje ekonomskih gibanj.

Proizvodni program združenih podjetij že sedaj zavzema v vrsti proizvodov pomembno mesto v jugoslovanskem gospodarstvu in se v obsegu poslovanja lahko uvršča med vidnejše predstavnike panoge v mednarodni delitvi dela. To velja zlasti za proizvodnjo in prodajo pnevmatik in drugih gumenih izdelkov, izdelavo sintetičnih smol in materialov in filtrov za avtomobilsko in strojno industrijo.

Gospodarski pomen združenega podjetja najbolj zgovorno kažejo podatki iz zaključnih računov podpisane sporazuma za leto 1973. Ustvarjen je bil celotni dohodek 2.648.850.000 N din z družbenim proizvodom 583.918.000 N din, bruto akumulacija pa je bila 163.573.000 N din. Organizacije združenega dela, ki se vključujejo v združeno podjetje, so razpolagale z 962.151.000 N din lastnih sredstev, zaposlovale pa so 7194 delavcev.

Poslovni uspeh organizacij združenega dela, ki se povezujejo v združeno podjetje POLIKEM, se za 1. četrtletje letošnjega leta kaže predvsem v močni rasti celotnega dohodka v primerjavi s istim obdobjem preteklega leta, saj se je ta dohodek povečal za 32 % kljub splošno znanim negativnim vplivom krizne situacije, v kateri se je znašla petrokemijska. Pričakovati je, da bo celotni dohodek v letu 1974 presegel vrednost 3.500.000.000 N din. Ker so se izredno močno povečala porabljena sredstva, kar so povzročile predvsem izredno povišane svetovne cene reprodukcijskega materiala, je reproductivna sposobnost združenega podjetja ta čas za 2,2 % nižja kot v istem obdobju lani, in znaša le 5,2 % od celotnega dohodka. Vendar lahko pričakujemo v teku letošnjega leta delno izboljšanje tega kazalca na vrednost vsaj 6 %, kar bi pomenilo, da je združeno podjetje sposobno zagotoviti po zaključnem računu 1974 za razširjeno reprodukcijo oziroma za vključevanje v predvideni načrt perspektivnega razvoja

panoge, s posebnim poudarkom na razvoju bazne industrije, približno 200 milijonov N din.

Delavci združenega podjetja POLIKEM se zavedajo, da bo njihovo združenje učinkovito in racionalno poslovalo le, če bodo združeni usklajeno planirali in izvajali vse poslovne funkcije. Le s skupnim nastopom v celotnem procesu reprodukcije lahko dosežejo optimalne rezultate svojega dela in s tem svojo večjo socialno varnost v združenem delu. Vse bolj jasno postaja tudi, da si morajo delovni kolektivi združenega podjetja zagotoviti proizvodnjo nekaterih ključnih surovin, ki bodo dolgoročno zagotavljale surovinsko osnovo zdravemu razvoju združenega podjetja na eni strani, na drugi pa pomagale odpravljati obstoječe nesorazmerje med uvozom in izvozom. In ne nazadnje: z zagotovitvijo neposrednega samoupravljanja v temeljnih organizacijah, organizacijah in sestavljenih organizacijah združenega dela ter delovnih skupnostih bo bolj gotovo omogočeno vsakemu delavcu, da sodeluje pri upravljanju in tako sodočla pri uresničevanju skupne poslovne in razvojne politike združenega podjetja.

Tovarišice in tovariši! Opozoril bi rad, da se dobro zavedamo tega, da z današnjim dnem pričnemo novo obdobje našega poslovnega življenja. Od nas vseh je odvisno, ali bo to obdobje dinamično in zato uspešno in srečno.

V bližnji prihodnosti boste odločali o nadaljnjih delovnih organizacijah, ki se žele združiti z nami (Arbo, Chemo, TTK — Srpenica). Izrazim lahko tudi utemeljeno upanje, da bomo v nadaljnjem procesu združevanja prestopili republiške meje in s povezovanjem v vertikalni smeri še bolj obogatili naš obseg poslovanja.

Na tej zahtevni poti želim vsem delavcem v naši sestavljeni organizaciji obilo delovnih uspehov, vsem tistim tovarišem pa, na čelu z našim spoštovanim in nam vsem toliko dragim maršalom Titom, ki so nam ustvarili socialistično, samoupravno in federativno Jugoslavijo, se v imenu nas vseh iskreno zahvaljujem.

No, to bi bilo vse. Zaenkrat pa še to: V tem trenutku nas čakajo resnično težke in odgovorne naloge. Splošna gospodarska situacija se še ne izboljšuje, pojavlja se spet problem nelikvidnosti itd. Iz Save odhajajo v Polikem nekateri izmed naših najboljših strokovnih delavcev. Ne rečem, da so nenadomestljivi, toda, ko bodo novi prevzeli njihove funkcije, jim bo vsekakor izredno pomembna pomoč vsega kolektiva, potrebna bo naša enotnost in disciplina. To velja tako za ukrepe, ki bodo veljali za Savo in za združeno podjetje.

Ko prebiram poročilo o odločitvah delovnih skupin v Savi o ustanovitvi SOZD, je očitno, da smo delavci Save z veliko večino rekli svoj Da. Prav gotovo to ni bilo formalno glasovanje o nepomembni stvari. In, če smo tako glasno rekli svoj da, se moramo zavedati, da iz tega sledijo tudi obveznosti in naloge slehernega izmed nas. Predvsem bomo morali tudi v prihodnje podpirati napredne težnje združevanja ter akcije, ki bodo vodile k močni združeni organizaciji. Le v tem primeru bo vsem delavcem zagotovljena socialna varnost in primeren življenjski standard.

Jože Štular

Mladi prijatelji iz Francije so se pred slovesom takole postavili pred objekt našega fotografa

Mladi iz La Ciotata v Savi

V soboto, 3. avgusta, je našo delovno organizacijo obiskala skupina mladink in mladincev pobratenege mesta La Ciotat iz Francije. Z zanimanjem so si ogledali naše proizvodne oddelke v TTI in TAP. Po ogledu in med njim so se še posebej zanimali za pogoje dela, ki so se jim nekje zdeli težki — že zaradi visokih temperatur in značilnega vonja po gumi, ki je nekatere zelo motil. Zanimalo jih je tudi, kakšni so poprečni osebni dohodki, koliko je zaposlenih itd.

Na koncu obiska so jih naši mladinci povabili na skromen prigrizek in čašo soka v sejno sobo upravne stavbe, kjer jih je v imenu vodstva delovne organizacije pozdravil namestnik glavnega direktorja tov. Helmut Turzanski. Na kratko jim je razložil zgodovino našega podjetja.

Mladi in živahni Francozi so se prijetno počutili in se zahvalili za pozornost, ki smo jim jo izkazali. Za spomin na obisk v naši delovni organizaciji smo vsakemu podarili ličen obesek za ključ in našo značko.

Popoldne istega dne pa smo na pikniku, ki smo ga pripravili v Crngrobu, preživeli še prijetno popoldne s prijatelji iz Francije. Ob slovesu so dejali, da so z nami preživeli nepozabne trenutke.

L. M.

Vsi za enega . . .

Nadaljevanje s 13. strani

Na sestanku so se dogovorili, da bodo ustanovili koordinacijski odbor za sodelovanje, ki bo v svojem programu zajel vse oblike dela. S tem bo mladini Polikema omogočeno enakopravno in odgovorno sodelovanje pri reševanju temeljnih vprašanj razvoja samoupravnega socializma.

Nekaj udeležencev sestanka sem zaprosil, da mi odgovorijo na dvojne vprašanje:

— Ni še dolgo tega, ko je bila ustanovljena Sestavljena organizacija združenega dela POLIKEM. Koliko je mladina vaše delovne organizacije sodelovala v razpravah in kako so to združenje sprejeli mladi?

— Kakšne oblike dela naj se loti mladina v združenem podjetju? Kako ste se vi pripravili na sodelovanje?

BRANE ALES,
Arbo,

»Arbo je majhen kolektiv saj šteje le 50 zaposlenih, poprečna starost zaposlenih pa je okoli 30—35 let. Mnenja sem, da starostna meja ni ovira, saj nas je veliko, ki mislimo kot mladina in se tako tudi počutimo. Sklenili smo, da bomo sodelovali na vseh področjih, za začetek bi bilo le športno udejstvovanje, in sicer v šahu, kegljanju in streljanju. V teh panogah nimamo nobenih zvezd, držimo pa se olimpijskega načela: Važno je sodelovati!«

ANTON SURBEK,
Jub

Precej se je govorilo o združevanju, organiziranih je bilo nekaj razprav, na katerih je sodelovala tudi mladina. Nihče ni bil proti združenju, zdvi se mi celo, da so mladi bolje razumeli nunjost združevanja. V združenju so videli vse dobre strani in jih soglasno podprli. Pri nas se je mladina šele organizirala, vendar smo prepričani, da bo kos vsem nalogam. Mi, starejši pa jim bomo v tem pomagali.

Pobuda o ustanovitvi koordinacijskega odbora za sodelovanje v okviru Polikema se nam zdi potrebna. Mladi morajo sodelovati tako znotraj delovne organizacije kakor v SOZD Polikem. Vse akcije, ki si jih bodo zadali, bodo lahko rešili le s skupnimi napori.

Konec na 16. strani

Slavko Kerč

Vsi za enega . . .

Nadaljevanje s 15. strani

MARJANA JEMEC,

Ker še nimamo ustanovljenega ak-tiva mladih delavcev, smo namreč tik pred ustanovitvijo, mladi niso sodelovali v razpravah o združitvi organizirano, pač pa kot posamezniki in se vsi odločili za združitev. Mladi se še posebno veselimo združenja, saj si bomo od močnih aktivov v drugih delovnih organizacijah lahko marsikaj naučili.

Davorin Šeruga

Ko bo začel delati aktiv mladih delavcev pri nas, se bo dalo veliko narediti. Za mlade bo nova oblika dela zanimiva, izmenjava programov dela, organizacija dela in podobno, bo mlade vodila k množičnosti. Dobra obveščenost o delu koordinacijskega odbora pa bo sodelovanje še poglobilo. Ko bomo razčistili kaj želimo in hočemo, bomo lahko naredili veliko. V bodoče bi lahko organizirali tudi skupne razprave o važnejših dokumentih!

SLAVKO KERČ,
Melamin

Združitev smo sprejeli z zadovoljstvom, združeni v celoti predstavljamo močno organizacijo, ki bo lažje reševala vse probleme, ki so nam skupni (nabava surovin, tržišče, krediti itd.). Res, da mladi nismo dali velikega prispevka pri razpravah o združitvi, ravno v tistem času smo imeli precej kadrovskih in organizacijskih težav.

Z dobrim sodelovanjem bo delo lažje, lažje bomo reševali probleme mladih, pri tem pa bo sodelovalo veliko število mladih. Za začetek moramo organizirati čimveč športnih in podobnih akcij. Tako se bo-

SAVA, glasilo delovne skupnosti industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov izdaja uredniški odbor. Glasilo izhaja štirinajstredno, glavni in odgovorni urednik Jože Stular. Naslov uredništva: Kranj, Skofjeloška 6, telefon 22-521, interno 282. Tisk in kličjeji CP Gorenjski tisk Kranj.

List je oproščen temeljnega davka na podlagi mnenja republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SRS (št. 421-1/72 z dne 27. marca 1973).

do mladi spoznali, s tem pa lažje vključili v delo. Zdi se mi, da bi bilo zelo zanimivo organizirati srečanje vse mladine Polikema.

ANICA JAMNIK,
Donit

Mislim, da je združitev zelo uspešen korak v razvoju kemične industrije. Mladi so le delno sodelovali v razpravah, ker mladina ni organizirala posebnih razprav. V svoji odločitvi pa so enotno izrekli svoj »DA«.

Mladi, združeni v koordinacijski odbor Polikema bodo lažje sodelovali na realizaciji svojih programov. Skozi spoznavanja in izmenjavo izkušenj pa bodo enotno nastopali pri vseh akcijah. V začetku je poglavitna izmenjava izkušenj, potem pa bomo videli kako naprej.

DAVORIN ŠERUGA,
Sava

Mladina naše delovne organizacije je v svojih razpravah enotno podprla ustanovitev SOZD Polikem, saj je v tem videla spodbuden korak pri nadaljnjem razvoju vseh delovnih organizacij. S skupnimi močmi bomo lažje reševali probleme, ki so nam skupni (uvoz, nabava, prodaja, razvoj itd.).

Anica Jamnik

Na drugo vprašanje mi je lažje odgovoriti, saj se mi zdi, da imamo veliko izkušenj ravno pri sodelovanju in nam ne bo težko sodelovati z mladino v Polikemu. Ideja o ustanovitvi koordinacijskega odbora je že precej stara, pobudniki združevanja so bili prav mladi gumarji, saj imamo v širšem jugoslovanskem prostoru močno organizacijo, ki že nekaj let zelo uspešno deluje. Pred nami je kongres in njegovi dokumenti, ki v svojem bistvu prinašajo med nas mlade tudi nalogo združevanja. Mladina samo enotna lahko rešuje vse probleme. V tem pa je tudi smisel združevanja mladih v takšnih oblikah.

L. M.

Zahvala

Zahvaljujem se delovnemu kolektivu Sava za vso pozornost, gmočno pomoč v času moje bolezni.

Posebna hvala Marici Hace za spodbudne in prijateljske besede ter obisk.

Helena Pelcl

Umrl je Zdravko Gabrijelčič

Prve dni avgusta je nenadoma umrl naš dolgoletni sodelavec Zdravko Gabrijelečič.

Bil je dolgo med nami in malokdo ga ni poznal. Zaradi tega in pa zaradi njegove priljubljenosti se je na kranjskem pokopališču od njega poslovila velika množica Savčanov, prijateljev, sodelavcev. Ob odprtem grobu so se od pokojnika poslovili z besedami:

Dragi Zdravko

Vsi, ki smo danes zbrani ob tvojem grobu, ne znamo razumeti, kaj pomeni smrt. Le počasi bomo domeli praznino, ki je nastala in le počasi se bomo zavedali, kaj si za nas pomenil, kakšno pot si prehodil. Zelo te bomo pogrešali.

Ko si pred petindvajsetimi leti začel svojo življenjsko pot v kolektivu po poteh dela, vztrajnosti, samopremagovanja, smo vedno znova spoznavali, kakšnega tovariša imamo v svoji sredini.

Vzorno delo in dodatno izobraževanje ti je omogočilo, da si opravljal vedno odgovornejše naloge. S svojim znanjem in človeškim pristopom si jih vedno uspešno reševal.

Petindvajset let dela, najbolj plodna leta človeškega ustvarjanja, od mladostnega poleta do zrelostnih pogledov na življenje in čas, kate-rega aktivni sopotnik, dragi Zdravko, si bil, je za vedno prekinjeno.

Kot borca NOB, povojnega udar- nika in vestnega sodelavca, ki si pomagal kreirati naš čas, tako v organih delavskih svetov in upravnih odborov ter v drugih političnih organizacijah, smo te za vedno izgubili.

Dragi Zdravko, nimamo primernih besedi, da bi znali povedati današnji generaciji vse tvoje vrline, cilje in ideale, za katere si se boril in živel. Nimamo besed in ni jih mogoče povedati v enem samem trenutku ob tvojem odprtem grobu.

Z žalostjo v srcu in najboljšimi spomini na tebe se poslavljamo!

Bomo imeli v Savi sekcijo AMD?

Prav gotovo je slehernemu od vas znana vsaj ena dejavnost, kamor se vključujejo delavci Save v svojem prostem času. Zdaj na primer razmeroma dosti pišemo o kolesarjih, pisali smo o tabornikih, nekateri so funkcionarji pri atletiki itd. No, v zadnjem času se oživlja ideja, da bi imeli v Savi tudi sekcijo Avtomoto društva. Za kaj gre? Mislim, da je najbolje, če objavim kar njihov (AMD Kranj, op. ur.) zapisnik s sestanka, ko so se pogovarjali o predlogu.

»V Savi bi UO AMD Kranj ustanovil AM sekcijo Sava, sodelovanje med sekcijo in AMD bi potekalo preko kooptiranih članov sekcije v UO, komisije AMD Kranj.

Področja dela, preko katerih bi potekalo to sodelovanje pa bi bila sledeča:

1. Preventivno-vzgojna dejavnost
2. Šolska dejavnost
3. Športna dejavnost
4. Turistična dejavnost

Po posameznih dejavnostih bi delo obsegalo sledeče:

1. PREVENTIVNO-VZGOJNA dejavnost:

Občasna predavanja iz cestno-prometne problematike in predpisov za poklicne voznike (tovorni, osebni avtomobili) in voznikov notranjega transporta (vozniki viličarjev, el. kar).

2. ŠOLSKA dejavnost:

Društvo bi organiziralo po potrebi tečaje za začetnike — voznike amaterje za A in B kategorijo.

3. ŠPORTNA DEJAVNOST:

Društvo bi organiziralo tečaj za športne funkcionarje, ki bi ga obiskovali zainteresirani člani kolektiva Sava. S tem bi bila podana realna možnost za organizacijo raznih športnih prireditev kot so:

- avto-rally za člane kolektiva
- spretnostne vožnje za avtomobiliste, motoriste-mopediste
- kolonske vožnje in slično

4. TURISTIČNA DEJAVNOST

Društvo bi nudilo pomoč pri organizaciji raznih turističnih voženj, kot so: propagandne vožnje, vožnje v neznano, lov na lisico, izleti vezani z ogledi spominskih krajev NOV itd.

Na vseh področjih bi društvo s svojimi ustreznimi funkcionarji nudilo vsestransko pomoč pri izvedbi predloženega programa.

Prosimo vas, da čimprej sporočite v uredništvo v kateri dejavnosti ste pripravljeni sodelovati.